

Lesniki in izdajatelj: Okrajna odbora SZDL Kočevje in Novo mesto. — Izhaja vsak petek. — Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik: Tosa Gosnik. — Tiskarna: Slovenskega posevalca v Ljubljani, predstavitelj: Franje Fievel. — Uredništvo in uprava: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 23. — Pošni predal 33. — Telefonski uredništva in uprave 127. — Tekoči račun pri Mestni hranilnici v Novem mestu 616-H-24. — Letna naročnina znaša 400 din, polletna 240 din, tretletna 120 din in je plačljiva vnaprej. — Za izozemstvo po 900 din oz. 1 ameriške dolarje.

Dolenjski list

Tednik okrajev Kočevje i sto

S III. redne seje okrajnega ljudskega odbora Novo mesto:

Ustanovljena bo okrajna banka

V soboto, 8. oktobra je bila v Novem mestu 3. redna seja okrajnega ljudskega odbora. Vodil jo je predsednik OLO Franc Pirkovič, navzoči pa so bili tudi skoraj vsi dolenjski zvezni in republiški poslanci. Potem, ko je predsednik zapiseval pet odbornikov, so bila na dnevnem redu poročila o reorganizaciji bančne službe v okraju, o delu finančne, tržne in veterinarske inspekcije, poročilo komisije za org. vprašanja in pravne predpise, nalo pa so odborniki rešili še nekaj tekočih upravnih zadev.

Po daljšem razpravljanju, v katerem so se odborniki predvsem zanimali za obseg poslovanja nove okrajne banke, za višino sredstev, s katerimi bo lahko samostojno razpolagala in za pogoje, pod katerimi bo delala centralna NB in z ostalimi bančnimi zavodi v okraju, je bil predlog o ustanovitvi okrajne banke sprejet.

O polletnem delu finančne inspekcije OLO je nato poročal Adolf Turk, o delu, problemih in o pomenu tržne inspekcije pa poročal Janez Potočar, o veterinarski službi v okraju pa dr. Karel Gosier. Ker so ugotovile inspekcije službe zelo zanimive in važne za gospodarske organizacije, ustanove in ostale urade, predvsem pa tudi za vse naše bralce, bomo o njih več poročali v prihodnjih številkah Dolenjskega lista.

Siedlo je poročilo komisije za volitve in imenovanja. Zaradi splošne okrajne Crnomelj in Novo mesto je bilo treba imenovati nove člane vseh komisij pri okrajnem ljudskem odboru, svet za komunalne zadeve pa je bil razširjen na 9 članov.

Poročilo komisije za organizacijska vprašanja in pravne predpise je obsegalo sistemizacijo delovnih mest pri Gozdni upravi, pri Okrajni upravi za ceste in proračun OLO od 1. 9. do 31. 12. 1955. Odborniki so razpravljali pri tem zlasti o sistemizaciji delovnih mest pri Gozdni upravi. Opozorili so na dvojnost logarske službe pri Gozdnem gospodarstvu in Goz-

ni upravi. Zdi se jim, da je nekaterih mest preveč oz. da isto delo opravljajo uslužbenci gospodarstva in uprave. Sistemizacija je bila sicer sprejeta vendar pa bo zadevo ponovno proučil okrajni gospodarski svet.

Pri zadnji točki so odborniki sprejeli odlok o pavšalni obdavčitvi dobička nekaterih manjših podjetij socialističnega sektorja. Sprejeli so tudi jamstvene izjave za obratna sredstva bolnišnic Novo mesto, kmetijskih šol na Mali Loki in na Grmu, za investicijske kredite pa za poslovno Mestni log v Metliki, Travnico in drvesnic v Metliki, Vinoko klet v Metliki, kmet posestvu v Črnomlju, Gozdnemu gospodarstvu, tovarni za predelavo mleka, Zadrudnemu trgovskemu podjetju, sinici na Trški gori in za KZ Birkina vas. Z jamstvom OLO bodo naštetja podjetja nastopila na licitaciji za investicijske kredite, potrebna sredstva za polog gotovine pa imajo sama.

Priloženo vam pošiljam 5 dolarjev za obnovitev naročnine, obenem pa vas tudi prosim, da spremenite naslov, ker sem se preselil iz Chicago v Joliet. Prejmite lepe pozdrave od rojaka iz Bele krajine, iz Mladinske pri Semeču, ki živi že 50 let v Ameriki in vam želi veliko uspehov pri listu. Upam, da boste še kaj več poročali iz mojega rojstnega kraja, ker me vse od tam še zmeraj zanimajo.

Hvala, rojaki v Ameriki!

Ne mine teden, da ne bi dobil »Dolenjski list« enega ali dveh pism iz Amerike, Kana, ali tudi od drugod, kamor prinaša rojakom teden za tednom pozdrave iz starega kraja in jih seznanja z napredkom rojstne domovine. Tudi mi nam je Steve Malnarich iz Joliet, Ill., poslal pismo, v katerem piše:

»Čenjeno uredništvo Dolenjskega lista!
Priloženo vam pošiljam 5 dolarjev za obnovitev naročnine, obenem pa vas tudi prosim, da spremenite naslov, ker sem se preselil iz Chicago v Joliet. Prejmite lepe pozdrave od rojaka iz Bele krajine, iz Mladinske pri Semeču, ki živi že 50 let v Ameriki in vam želi veliko uspehov pri listu. Upam, da boste še kaj več poročali iz mojega rojstnega kraja, ker me vse od tam še zmeraj zanimajo.

S toplimi pozdravi in srčnimi željami za napredok stare domovine zaključuje naš Stefan Malnarich svoje pismo. — Hvala in pripomni, da se drugim!

John Clemens iz San Francisco pa nam piše takole: »Pošiljam vam še 5 dolarjev za podaljšanje lista, ker mi slini, da mi je naročnina že potekla. Dolenjski list je zelo dobro priljubljen in ga dan brati tudi drugim, da ga preberejo in dajo takoj naprej. Pozdravljam vas kot stari Belokranjec!«

Jerry Gorenz iz Johnstown, Pa., ki ga poznamo kot

izobraževanje naj bo na prvem mestu

PRED IZREDNIM KONGRESOM PROSVETNIH DRUŠTEV SLOVENIJE

22. in 23. oktobra bo na Jesenicah izredni kongres prosvetnih društev Slovenije, ki ga sklicujeta Zveza delavskih prosvetnih društev »SVOBODA« in Ljudska prosveta Slovenije. Na kongresu bodo poročali o dosežkih delu prosvetnih društev in sklepali o splošni vseh prosvetnih društev v enotno organizacijo. Novomeški okraj bo na kongresu zastopala 14 delegatov, ki so jih predstavniki društev izvolili preteklo nedeljo na izredni delovni konferenci, 3 delegate pa ima Dolenjska v rednih članih glavnega odbora Ljudske prosvete Slovenije.

Kongres bo sprejel programsko misel o vsem dosežanim in bodočem prosvetnem delu. Predlagal bo okvirne smernice za delo, nov statut in izvolitev novih organov.

Društvi SVOBODA in ostalih prosvetnih društev bo mejnik v ljudskoprosvetnem udejstvovanju. Ze pred kongresom so ljud-

sko prosvetni delavci na Dolenjskem razpravljali o najvažnejših vprašanjih, ki jih postavlja dosežanje delo na tem področju. Delegati društev in člani okrajnega odbora LP so se pomenili o teh problemih na nedeljski delovni konferenci, že pred tem pa so imeli občinske posvetovalne. V vsaki občini bodo ustanovili občinske zveze prosvetnih društev, ki jih bodo kot posvetovalni in združevalni organ vodili voljeni predstavniki vseh prosvetnih društev v področju občine. Delo, ki ga je doslej še vedno v precejšnji meri opravljal okrajni odbor Ljudske prosvete, prehaja zdaj na občinske zveze prosvetnih društev. Program in idejno ljudskoprosvetnega življenja v občini bosta posledično od aktivnega dela občinskih zvez in njihove tesne povezave z občinskim svetom za prosveto in kulturo, v prav taki meri pa seveda tudi z odbori političnih organizacij v kraju.

V naših društvih smo gojili doslej predvsem petje in dramatiko. Premalo smo skrbeli za ostale oblike ljudskoprosvetnega izživljanja (recitalje, knjižničarstvo, igranje, izobraževalne tečaje, predavanja itd.). Zlasti je zaostajala skrb za izobraževanje. Veseli smo bili obiskov koncertu in čudno bi se nam zdelo, če pri igri ne bi bila dvorana ali soba nabita do zadnjega mesta.

Zato bo treba pripravljati za prosvetno delo, načrte učiteljskega gospodinjstva, Rdečega križa, OZZ, svetov za prosveto in kulturo pri občini in programe prosvetnih društev vključiti in moč razdeliti tako, da bodo uspehi čim večji. Na prvem mestu vseh načrtov društev in organizacij pa mora stati skrb za izobraževanje, za prevzgojo delovnih ljudi. Jesen unova odpira vrata živahnemu ljudskoprosvetnemu delu v vseh in mestih. Društva bodo lahko dosegla znatne in hvalešne uspehe, če bomo ravnilo izkoristili vse dosežane nemale in izkušnje in če bodo občinski ljudski odbori pri sestavljanju proračunov spoštovali tudi njihove najnujnejše potrebe.

Jesenski plemenski sejni na Kočevskem

Tradicionalni plemenski sejni na Kočevskem so tudi letos vzburili precej zanimanja. V 12. in 13. oktobra je bil tak sejem v Dobropolju za bike, krave in telice, danes je v Rubnici za krave in telice, jutri pa bo v Velikih Lačkah.

Uredništvo in uprava DOLENJSKEGA LISTA

V Kočevju so odprli prvo mlečno restavracijo

V tednu otroka so v Gaju ob Riniči odprli mlečno restavracijo, ki je prvi tovrstni obrat v mestu. Prebivalci Rudnika in Salke vas si želijo, da bi jim uredili v tem delu pekarno. Zaradi večjega števila delavcev, ki stanujejo v teh naseljih, je nova pekarna zares potrebna.

Uvod v letošnjo sezono je bila drama »Ugasle luči«, ki so jo pred kratkim igrali člani DPD Svoboda Kočevje-mesto.

Posloplje nove železniške postaje v Kočevju bo odprto verjetno še ta mesec. Gradbena in ostala notranja dela so v glavnem končana. D. Z.

Dopisujte v Dolenjski list!

Znatno povečan izvoz tobaka

V osmih mesecih letošnjega leta smo izvozili iz države 11.173 ton tobaka v vrednosti 3 milijarde 768 milijonov dinarjev, medtem ko smo ga lani v istem času izvozili le 4.580 ton v vrednosti 1 milijarde 515 milijonov dinarjev. Najbolj se je povečal izvoz tobaka v Francijo in ZDA, velike količine pa smo izvozili v SZ, Poljsko, in Češko-slovaško.

Drugo leto še več umetnih gnojil

Po programu Zveze kmetijskih zbornic bo drugo leto na razpolago za naše kmetijstvo 650.500 ton umetnih gnojil, kar je za 200 tisoč ton več kot letos. Domača industrija bo dala 260.000 ton, ostale količine pa bomo uvozili.

Mladinska konferenca novomeških učiteljskih učiteljskih

V četrtek 6. oktobra so se zbrali dijaki učiteljskih in dvorani Sindikalnega doma, da se pogovorijo o dosežanih uspehih in vprašanjih, ki stojijo pred njihovo mladinsko organizacijo. Konferenca je bila dokaj živahna. Predsednik je najprej poročal o delu organizacije in o naši politiki, nakar smo slišali referat o družbenem upravljanju šol. Bil je zelo zanimiv, ker je bilo to za nas nekaj novega. V razpravljanju smo govorili o tekočih vprašanjih organizacije. Ogladila sta se tudi člana CK LMS Tone Kropušek in Tinka Blaha. — Na konferenci je bila tudi ravnateljica učiteljskega, članica profsorskega zbora, sekretarka okrajnega komiteja LMS

Iz Dol. Toplic

Cesto Toplice — Meniška vas so pričeli urejevati še lani, z deli pa so nadaljevali letos. 25. avgusta so pričeli delati, že 10. septembra pa iz neznanh razlogov prenehali. Tako je cesta še vedno zaprta za ves tovorni promet. Radi bi vedeli, kakaj je nastal zastoj pri delu in kdaj bo cesta izročena prometu?

Kegljaška zveza Slovenije je zaupala Kegljškemu društvu Toplice organizacijo kegljaškega prvenstva Slovenije za starejše člane, ki bo 15. in 16. oktobra v Dolenjskih Toplicah. To je lepo priznanje mlademu kegljškemu društvu.

Proslava Levstikovih brigad v Dol. Toplicah

V Dolenjskih Toplicah, kjer je bila v jeseni 1952 velika proslava slovenskih partizanskih brigad, bo 22. in 23. oktobra proslava Levstikovih brigad, združena s občinsko ustanovitve brigad.

22. oktobra zvečer bo v dvorani zadrudnega doma velika akademija, pri kateri bodo sodelovali Invalidski pevski zbor, godba Ljudske milice iz Ljubljane ter recitatorji in solisti. V

Jutri zvečer na poljši lov pod Šumberkom!

Lovska družina Veliki Gaber bo priredila v noči od 15. na 16. oktober lov na polhe pod Šumberkom. Lovci in gostje se bodo zbrali v soboto ob 19. uri v Dolnjem Podšumberku, odkoder bodo odšli v gozd, kjer bo vse pripravljeno za lov. Za jedajo in pijačo bo poskrbljeno (pečeno jagnje in poljska pečenka). Lovci iz Velikega Gabra vabijo na lov vse prijatelje in znance dolenjskih polharjev. Če bo slabo vreme ali posebno hud mraz, love ne bo.

Sadljarska razstava v Fari ob Kolpi

16. oktobra bodo v prostorih kmetijske zadruge v Fari priredili razstavo sadljarsko razstavo, na kateri bodo pokazali gospodarske sadne sorte, škropljena sredstva itd. Razstava ima namen opozoriti trgovine na ta sadljarski predel. Strokovnjaki bodo ob razstavi tudi predavali o sodobnem sadljarstvu.

VREME
Za čas od 14. do 23. oktobra predvsem suho razdobje brez večjih padavin. V jasnih nočeh večernostolna, čez dan pa milo vreme.

Spoznanja belokranjskega kmetijskega tedna bi lahko koristila vsej Dolenjski

Kakšne rezultate je dal lanski kmetijski teden v Beli krajini, kako te rezultate koristiti za pospeševanje kmetijstva v celotnem novomeškem okraju, in kaj je za nadaljevanje del na osnovi zaključkov tedna potrebno podvreči, to je bila osnova posveta kmetijskih strokovnjakov v Novem mestu 4. oktobra.

Najprej je poročal o zaključkih belokranjskega kmetijskega tedna član Glavnega odbora društva inženirjev in tehnikov Slovenije Ivan Sporar. Uspehi tedna so vsekakor vidni, o čemer so razpravljali tudi na sestanku v Crnomlju 18. septembra. Za načrtno delo za povzdigo kmetijstva v Beli krajini so manjkale doslej temeljne osnovne in prav nje je dala ta akcija. Osnova vsega kmetijstva je poznavanje tal. Tega vprašanja so se strokovnjaki v tednu temeljito lotili. Naloga, ki sledijo iz njihovih ugotovitev, pa niso kratkoročne, ampak dolgoročne pomena, kajti v kmetijstvu v kratkem času ni mogoče veliko spremeniti. Pozitivna stran tedna je tudi v tem, da so sami kmetovalci z največjim zanimanjem sprejimali delo strokovnjakov in pokazali obilo volje, da se oprimejo nasvetov, ki so jih dobili. Ob obisku strokovnjakov so spoznali, da ima tudi njihova zemlja dobre lastnosti, potrebno pa jih je poznati in izkoristiti.

Delni uspehi tedna pa so vidni že sedaj. To je predvsem večja poraba umetnih gnojil, ki se je povečala od lani za 100 odstotkov. Pa ne samo poraba. Prej je kmet v Beli krajini vsem umetna gnojila klenoval vrsto gipsa ter jih tudi uporabljal ne glede na njihovo vrednost za tako ali drugačno zemljo in kulturo. Kmetički proizvajalec je sedaj dobil osnovno znanje, kaj njegovi zemlji primanjkuje, kaj ji mora dodati, da bo pridelal večji, in v kakšnih količinah.

KAJ JE TREBA STORITI V BODOČE?

Predvsem je treba nadaljevati na ugotovitvah strokovnjakov in pričeti z določenim delom. — Kmetički proizvajalec potrebuje stalno strokovno pomoč in nasvete. Brez strokovnjakov, ki bi stalno delali v Beli krajini, in brez materialne osnove za namestitve strokovnjakov kot tudi sredstev za izvajanje napotki, ki jih je dal kmetijski teden, dragoceni zaključki tedna ne bodo dali pravih uspehov. Za nadaljevanje del je treba združiti delo strokovnjakov, materialna sredstva družbe in posameznika ter prizadevanja belokranjskega kmetičkega proizvajalca, da tudi sam krepko p-dpre svoj gospodarski napredok.

Tovariš Sporar je poudaril, da je kmetijski teden v Beli krajini preselil meje Bele krajine in da ima pomen tudi za druge predele. Zato je prav, da se zaključki tedna skrbno preučijo in uporabijo tudi drugod. Navedel je bil nekaj konkretnih uspehov. Gnojilni poškusi v različnih vaseh Bele krajine z različni vrstami gnojil so dali ponekod prav odlične rezultate, zlasti z uporabo mešanih gnojil. Pridelek je bil v skoraj vseh primerih za 100 odstotkov večji. Iz Bele krajine je bilo poslano v analizo okoli 2000 vzorcev zemlje. Raziskujejo se nadaljnji 300 vzorcev. Se to jesen bo izdelana agropedološka karta vse Bele krajine. V prihodnje

bo potrebno raziskati še gozdna tla. Na podlagi točnega poznavanja sestave tal bo mogoče do-

NAVEZOVANJE KMETIJSTVA NA DOMAČO INDUSTRIJO

V razpravi o poročilu tovarna Sporarja so obravnavali konkretne naloge. Z gnojilnimi in drugimi poškusi je treba nadaljevati v še večji meri. Strokovna pomoč kmetovalcem ne more biti samo občasna, pač pa stalna. Ponovno so govorili o graditvi gnojilne. Letos ob prvih po vojni zgrajenih 56 gnojilnih s pomočjo regresa na gradivo.

Važno je, da se kmetijska pospeševalna služba poveže z domačo predelovalno industrijo. Tovarna Belsad je že doslej veliko vplivala na obnovo in razvoj sadjarstva, ker je nujno vezana na domače surovine. Prav tako bo podprala vrtnarstvo. Ta neposredna pomoč tovarne kmetijstvu se bo stalno večala. Izredno važna stvar je tudi odkupna cena pridelkov, ki jo je treba vedno določiti spozornostno med proizvajalcem in industrijo ter potrošnikom.

To, kar je tovarna Belsad za sadjarstvo in vrtnarstvo, mora biti tovarna za predelavo mleka za živalorejo, vinska klet v Metliki pa za vinogradništvo. Kredite za pospeševanje kmetijstva je treba dajati predvsem tam, kjer je sam proizvajalec pripravljen prispevati svoj delež, ker le tako je s kreditom dosežen pravi namen in najboljši uspeh. Veikko so govorili o kmetijskih in gospodarskih šolah v okraju. Teh šol je prelo in njihova oprema ni zadovoljiva. V okraju je okoli 17.000 kmetičkih gospodarstev. Vsek kmetički gospod in gospodarja bi morala obiskovati vsaj eno šolo. Brez najosnovnejše izobrazbe kmetičkega proizvajalca si ne moremo zamisliti naprednega kmetijstva. Učne načrte in šole lah je treba prilagoditi krajevnim razmeram.

ločiti vrsto kultur, način obdelovanja ter gnojenje zemlje v posameznih območjih.

Zadruge naj vodijo kmetje, ne pa prekupčevalci!

Vsi udeleženci posveta so soglašali, da morajo kmetijske zadruge s svojimi odseki odigrati glavno vlogo pri dvigavanju kmetijstva. Zato je treba zadruge utrditi in jim zagotoviti potrebna sredstva. Zadruge morajo upravljati napredni kmetovalci in ne posamezni trgovci in prekupčevalci, ki vidijo dejavnost zadruge samo v trgovanju. Poudarili so, da je posten odkup kmetičkih pridelkov važen pospeševalec kmetijstva, pri določanju cen odkupa in organizaciji pa morajo sodelovati tudi proizvajalci. Sploh pa je potrebno v naš ekonomski politiki spremeniti odnos do kmetijstva. Če to dosežemo iz razumljivih razlogov naše graditve ni bilo mogoče, je potrebno sedaj. Ekonomske cene kmetijskih proizvodov bi bile najboljše pospeševalce večje proizvodnje. Odkodno se je treba z vsimi sredstvi boriti proti preveliki razliki cen od kmeta do potrošnika. Tu je skupna akcija vseh še prav posebno potrebna.

Na koncu so govorili še o kmetijskih posestvih, ki na splošno so, kar bi morali biti. Treba jim je toliko pomagati, da bodo res postala žarišča naprednega kmetijstva, ne pa samo k men upravičene splošne breme skupnosti.

O nekaterih glavnih nalogah občine TREBNJE

Od skupnih naporov ljudskega odbora in prebivalcev je odvisen uspeh in napredek

Nova občina Trebnje, ki obsega območje dosedanjih občin Trebnje, Dobriča, Velika Loka in del občine Veliki Gaber, sodi med večje podeželske občine novomeškega okraja. Obsega 15.151 hektarov površine in ima 9.866 prebivalcev. Glavna gospodarska panoga je kmetijstvo, s katerim se ukvarja nad 7.000 prebivalcev. V občini je 110 obrtnih obratov, od tega 8 državnih in dva zadruga, ostali so privatni. Od 15 trgovin so tri državne in 12 zadruga. Vseh 15 gostilne je privatnih. V občini je 3 osnovnih šol, nižja gimnazija in gospodinjstva šola. V občini so tudi 4 dograjene železniške postaje, dve pa še gradijo. Za območje občine je samo ena zdravstvena postaja. Imajo tudi dijaški dom, otroški vrtec, lekarno in 4 pošte. Po statističnih podatkih znaša narodni dohodek na območju nove občine povprečno samo 25.000 din na prebivalca.

Številka o narodnem dohodku v občini gotovo ni povsem točna, vendar dovolj nazorno kaže na nerazvito gospodarstvo v trebanjski občini. Pravičljive kmetijstvo, obrti je malo in še ta je pretežno drobna privatna, večjih podjetij ni. Tistih nekaj obrtnih obratov družbenega značaja slabo napreduje. Njih obseg ne presega privatne obrtno delavnice. Opekarna in Račjem selu ne zaposluje niti deset ljudi. Navzlic zalogam dobre glinice nima nobene bodočnosti, če ne bo modernizirala proizvodnje. Predvsem ji je potrebna krožna peč. Opekarna je oddaljena dobra 2 kilometra od železniške postaje, zato so, vsaj za sedaj, pomisleki za vlaganje investicij v takem kraju umestni. V Trebnjem so še mizarstva, krojaška in čevljarstva delavnice (podružnica novomeškega podjetja Industrija obutev). V čevljarstvu dela 11 ljudi, v mizarstvu 7, v krojaški 14 ljudi. Remontno podjetje, ki je bilo ustanovljeno med zadnjimi, se najbolj razvija, manjka mu pa vodilnega strokovnega kadra. Pekarna zaposluje le štiri ljudi, je pa najbolj donosno podjetje. Iz lastnih sredstev so si že kupili potrebne stroje. Na Veliki Loki imajo žago s tremi delavci, v Sentojrencu pa zadrugo mizarstvo, ki zaposluje 7 ljudi. To so vsa socialistična podjetja v trebanjski občini.

KMETIJSTVO, ŠOLE, VODOVOD, CESTA — TO SO NUJNE NALOGE

Kmetijstvo v trebanjski občini ni razvito, čeprav ima dobre pogoje, na splošno boljše kot v drugih predelih. Tržne viške kmetijstva predstavlja živina, krompir in deloma les, žitarice pa le v majhni meri. Največji napredek so dosegli zadnja leta pri živinoreji. Dokaj zanimanja kažejo kmetovalci za kvaliteta semena, precej uporabljajo tudi umetna gnojila. Toda vse to so samo začetki naprednejšega kmetijstva, ki na dvig narodnega dohodka še nimajo večjega vpliva.

Pri pospeševanju naprednega kmetijstva je premočno čutilo vlogo kmetijskih zadrug. Kmetijska zadruga v Trebnjem je skoraj vsa leta po vojni bolj razvita in bolj zaposlenih uslužbencev kot kmetovalcev-zadrugnikov. Zaradi ponovljajočih se nepravilnosti zadrugnikov nimajo do nje pravega zaupanja, to oboje pa hromi njeno pravo vlogo. Nič boljše ali še slabše je s KZ v Velikem Gabru. Finančni in kadrovski krči so skoraj uničili tudi kmetijsko zadrugo v Veliki Loki. Prav sedaj, ko bi morala zadruga odločno poseči v odkupe kmetijskih pridelkov, tega ni sposobna in gre do pretežno mimo nje. Boljša je KZ v Sentojrencu, vendar kakih večjih uspehov od sedaj ni pokazala, čeprav postaja zadovoljivo, vsekakor mnogo boljše kot prej. Najboljša pa je KZ Dobriča, ki ima na gospodarski napredek doline velik vpliv. Znatno je pripomogla k elektrifikaciji vasi, uspešno opravlja odkup, podpira napredek živinoreje itd. V Dobriču

odkriju spomenikov pred rotovžem bodo na hiši, kjer je pred 50 leti umrl Janez Trdina, odkrili spominsko ploščo, nakar bo na Vratih žaina komemoracija, nato pa promenadni koncert godbe na trgu. V nedeljo 30. oktobra bo, do športna tekmovanja Partizana, motoristov, srečanje šahistov Radovičev in Novoga mesta ter izlet. 1. novembra bodo komemoracije na pokopališču in ob spomeniku na Marofu. 5. novembra zvečer pa bo proslava zaključena s koncertom orkestra KD Dušan Jerič.

KROJASTVO BO PROIZVAJALO KONFEKCIJO

Podjetje Krojastvo Novo mesto, ki zaposluje že nad 30 ljudi, bo razširilo svoje delavnice na proizvodnjo konfekcije v novem obratu, ki bo verjetno ustanovljen v Šmihelu. Z ozirom na potrebe po konfekcijskem blagu, kakor tudi možnosti izdelave konfekcije iz kvalitetnega blaga tovarne Novotek se bo novi obrat vsekakor lahko kmalu razvil v večje proizvodno podjetje te vrste.

PROTOTIP PRENOSNE PEČI ZA KERAMIKO

Na Zavodu za raziskavo materiala v Ljubljani je izdelali prototip moderne prenosljive peči, katere bo izdelovala Tovarna šamotnih peči in keramike Novo mesto. S prehodom na izdelavo takih peči bo tovarna lahko povečala proizvodnjo pri tem številu zaposlenih za več kakor 50%.

Kmetovalci pozor!

Dosti krme — pa bo lepa živina, dosti mleka in donosno gospodarstvo. Vse to si lahko zagotovite, ako gnojite jeseni po ravnih, deteljiskih, pašnikih itd. s Thomasovo šlindro, ki si jo lahko v vsaki količini nabavite po ugodni regresirani ceni pri

Kmetijski zadrugi v Novem mestu

Oskrbite se lahko tudi z drugimi umetnimi gnojili, škropivi za zimsko škropljenje sadnega drevja, raznimi kmetijskimi stroji itd.

pravkar pripravljajo načrt za gradnjo mlina in skladišča. Vse to priča, da čakajo novi občinski odbor Trebnje velike gospodarske naloge. S svojimi enajstimi sveti in šestnajstimi krajevnimi odbori bo kos tej nalogi le, če se bodo vsi člani kot tudi ostali prebivalci zavedali, da je od njihovega aktivnega dela in sodelovanja odvisen gospodarski napredek v občini.

V ODSEKI ZADRUG NAJNAPREDNEJŠE KMETE!

Predvsem bo moral občinski ljudski odbor s svojimi organi podpirati napredek kmetijstva kot glavne gospodarske panoge v občini. Zato bo moral v večji meri usposobiti odseke kmetijskih zadrug, v katere naj bi prišli najnaprednejši kmetovalci. V komunalnem pogledu čaka ljudski odbor kot najnujnejša naloga gradnja šol v Trebnjem in na Čatežu, zamemariiti pa seveda tudi ne sme že prične gradnje vodovoda, ki bo za vse vasi velikega pomena. Priprave za gradnjo šol v Trebnjem in na Čatežu so že v teku. Pripravljeni so načrti in nekaj gradiva. Prebivalci sami se za gradnjo zelo zanimajo in so pripravljene veliko pomagati z brezplačnimi vožnjami in tudi z gradivom. Precej gradiva so že zbrali in te dni ga bodo v Trebnjem priležni dovažati na gradbišče. Ker bo zaradi avto-cestne morala stran stara šola, ki sploh še dolgo ne ustrezja potrebam Trebnjega in okolice, je zgraditev

Občinski ljudski odbor Trebnje je že razpisal volitve v krajevne odbore, ki bodo od 16. do 30. oktobra, in določil tudi številne odbornike za posamezni odbor. Vseh 16 krajevnih odborov bo imelo 112 odbornikov. Na zborih volivcev, na katerih bodo volili odbore, morajo volivci podrobno razpravljati tako o splošnih gospodarskih problemih kot o nalogah krajevnih odborov, občinskega ljudskega odbora in svetov. Samo dobro poznavanje našega družbenega sistema in gospodarske problematike ter aktivno sodelovanje vseh pri reševanju skupnih nalog lahko rodi dobre rezultate, od katerih bo imel korist tudi vsak posameznik. Peter Romanič

Ravnaj se na cesti tako, da boš varen!

(Nadaljevanje in konec)

Vozniki motornih vozil:

Na križiščih, kjer urejajo prometni organi LM, se morajo vozniki in peši ravnati po njihovih znamenjih. Če ni drugih določb veljajo tale pravila:

- a) z dvigom roke zapre organ LM vse smeri, ne glede v katero stran je obrnjen. Vozila, ki so na križiščih, morajo izprazniti križišče;
- b) voznik, ki vidi organa LM v hrbet ali prsi, mora vozilo ustaviti pred prehodom za pešce;
- c) voznik, ki vidi organa LM v bok, ima prosto pot naravnost, na desno in na levo in mora nadaljevati vožnjo.

Če so postavljeni za urejanje prometa na križiščih semafori, ustrezna rumena luč znamenju pod točko »a«, rdeča luč znamenju pod točko »b«, zelena pa znamenju pod točko »c«.

Če je vozilce dovolj široko, se morajo vozila že pred križiščem razvrstiti tako, da se držijo skrajne leve strani desne polovice vozila, ki namerava zaviti v križišče in v levo, skrajne desne strani pa vozila, ki namerava zaviti naravnost skozi križišče in vozila, ki namerava zaviti v križišče na desno.

V taki razvrstitvi se vozila pomikajo skozi križišče ali pa stojijo pred prehodom za pešce, če je križišče za določeno smer vožnje zaprto.

Vozilo, ki zavije v križišče v levo, mora dati prednost vozilu, ki mu prihaja nasproti po isti cesti.

Motorno vozilo mora imeti zvratno ogledalo, ki mora biti nameščeno na levi strani, tako da ima voznik možnost videti vozila, ki vozi za njim. Če je ogledalo nameščeno v vozilu, vozilo ne sme imeti zaves.

Voznik mora pravočasno dati znake za opozarjanje, kadar spremeni smer vožnje, prebriha, ustavi vozilo in kadar nadaljuje vožnjo na nepreglednem delu ceste, v očitni nevarnosti ali če se zahteva varnost prometa.

Znaki za opozarjanje se dajejo z zvočnimi napravami, lučmi, smerokazi ali z roko.

V času, ko mora biti motorno vozilo osvetljeno, sme voznik dati je svetlobne znake za opozarjanje.

V naseljenih krajih mora voznik motornega vozila dati zvočna znamenja za opozarjanje povsem kratko.

Za spremembo smeri vožnje voznik motornega vozila ne sme dati zvočnih znamenj.

Stavba občinskega ljudskega odbora v Trebnjem, ki s prostori ni v zadrugi

KAM S TAKIMI CENAMI?

Na novomeškem tugu tudi leto lahko spet potrdimo že znano resnico: da je za 30 do 40 odstotkov dražji od ljubljanskega! Najslabše hruške prodajajo kmetice po 40 dinarjev kilogram, za kisljo, slabo grazde pa zahtevajo kar 80 dinarjev! Popoldne ali popoldne, ko se jim mudijo domov, morda spustijo ceno do 60 dinarjev. Mesta trgovina je prodajala pred dnevi dobro grozdje po 35 dinarjev, na trgu pa težko dobiš sladke grozd. Čeprav je bila dobra letina jabolk, tudi lepega sadja ni na izbiro, niti ni njegova cena primerna.

Samomor v gozdu

29. septembra je odšel od doma 30-letni Alojz Markelj iz Stranj pri Trebnjem. 2. oktobra pa so ga našli obelena v domačem gozdu približno 500 metrov iz vasi. Vzrok samomora je najbrž neurojeno življenje.

Pretepači pridejo pred sodišče

Vroč kri in popadljivost so pokazali 25. septembra Janez Koracin iz Radulj, Franc Perše iz Družinske vasi 15, Jože Smrekar iz Šmarje 19, Franc Palčko iz Radulj 15 in Franc Piskule iz Radulj 2. Napadli in orepteli so Edvarda Grabnarja iz Čužine vasi, baje zato, ker se je govoril hrvaško. Pretep je začel Koracin s palico. Pred sodniki najbrž ne bodo tako »koracični«.

Delovni kolektivni, pošljite čimprej Rdečemu križu sezname prostovoljnih krvodajalcev iz svoje sredine in se pridružite tako onim, ki so to že storili!

Od tedna do tedna

V ponedeljek je norveški veleposlanik v Washingtonu obiskal ameriškega zunanjega ministra Dullesa. V imenu že od nekdanj protikolonialistično usmerjene Norveške je protestiral, da članice Atlantskega pakta (tudi Norveška je med njimi) »nenehno uveljavljajo svojo silo zoper narode, ki na svetu teže po svobodi«. Norveški zunanji minister Lange pa je poudaril, da je takšna smer »izredno nevarna«.

Tudi iz Pariza poročajo, da ondodni politični krogi sodijo, da je organizacija Atlantskega pakta »zašla v pravo pravotako zagalo«. Ti krogi opozarjajo na vrsto nasprotij med člani te organizacije.

Delno smo že govorili v prejšnjih pregledih »Od tedna do tedna« o teh nasprotjih. Gre za ciprski vprašanje in grško-britanski spor v zvezi s tem ter za vprašanje Severne Afrike. Pri slednjem vprašanju je prišlo na zasedanju Sveta Atlantskega pakta v Parizu do novega momenta. Medtem ko je šlo doslej samo za napetost med Anglijo in Grčijo zaradi Cipra ter Francije in Grčije, pa tudi Islandije zaradi glasovanja o alžirskem vprašanju v OZN, pa se je vsem tem napetostim pridružila še ena: med Francijo in ostalimi članicami pakta. Zakaj? Ker se ostale članice upirajo temu, da bi Franciji dovolili prepletati njene čete, ki so pod zastavo Atlantskega pakta, v Severno Afriko, kjer je že doslej 400.000 francoskih vojakov, ki skušajo zatreti upor Alžircev in Marokancev.

To so skrbi, ki tarejo člani Atlantskega pakta. Med njimi tudi ZDA, ki imajo v tej vojaški organizaciji glavno besedo.

Toda ZDA imajo še druge skrbi. Le-te je izrazil volivni ameriški časnik »New York Times«, ko je pred dnevi zapisal, da se »po svetu pojavljajo čedalje močnejše protizahodne težnje. ZDA oziroma njihova zunanja politika se ubadajo zdaj, kakor sodi ta časnik, med drugim tudi z naslednjimi problemi:

Stanje na Srednjem vzhodu se ne obrača Zahodu v prid. Egipt je namreč sklenil s Češkoslovaško pogodbo o nakupu orožja z namenom za bombaž in riž. Tudi druge srednjezhodne države bi rade

kupile orožje v vzhodnoevropskih deželah. To velja za Libanon in Saudovo Arabijo, morda pa še za katero deželo. Razen tega je Sovjetska zveza v začetku tega tedna ponudila gospodarsko in tehnično pomoč Egiptu, govori pa tudi o ponudbi, da bi tudi ostale arabske dežele dobile sovjetsko pomoč in jo zlasti uporabile pri izkoriščanju vode reke Jordan, kar je eden izmed glavnih problemov tega področja. Skratka, Washington mora prilagoditi svojo politiko na Srednjem vzhodu novemu položaju na tem področju, za katerega je značilen poseg Sovjetske zveze v politično dogajanje tega dela sveta.

Tudi v zvezi z združitvijo Nemčije so nastali pred ženevsko konferenco štirih zunanjih ministrov, ki se bo začela 27. oktobra, zapletljivi, zavoljo katerih si ameriški diplomati prav tako belijo glavo. SZ je namreč vzpostavila diplomatske odnose z Zahodno Nemčijo, na Zahodu se boje, da bi utegnili prej ali slej priti do dvostranskih razgovorov med obema deželama in da bo Nemčija, če jo bodo združili, morala biti nevtralna, ne pa vključena v Atlantskem paktu, na čemer Zahod v svojih predlogih glede nemškega vprašanja nenehno vztraja.

Napačno bi bilo misliti, da so vse te težave v Atlantskem paktu in v ameriški zunanji politiki zgolj posledica sovjetskih pobud v zadnjem času. Glavni vzrok teh pregledov in skrbi, ki tarejo zahodne državnike, je v dejstvu, da se je mednarodni položaj spreminjal v prid mirnemu obravnavanju odprtih vprašanj, da je »hladna vojna« in vse, kar je bilo z njo v zvezi, skoraj docela stopilo v ozadje in da so zato prišli do izraza razni problemi, ki so jih doslej potiskali ob stran, češ da je treba misliti predvsem na interese »svobodnega sveta«, atlantske skupnosti in podobno. Zdaj so ti problemi prišli na površje in treba jih bo urediti. Kdaj in kako se bodo tega na Zahodu lotili — bo pokazal čas. Jasno pa je, da novi položaj zahteva tudi nove prijeme, drugačno obravnavanje vprašanj kakor v letih »hladne vojne«.

V TEM TEDNU NABIRAMO SLEDEČA ZDRAVILNA ZELIŠČA:

- List volčje češnje (beladona) — 150 din; robide — 36 din; maline — 40 din; lapuha — 60 din; pljučnice — 90 din.
- Rastlino hribske rese — 260 dinarjev; jetrnika — 180 din; kopitnika — 70 din.
- Korenine gladeža — 65 din; srčne moči — 160 din; bele šmerke — 100 din; baldirjana — 260 din; trobentnice — 120 din; volčje češnje (beladona) — 120 dinarjev; črnobine (črna bil) — 250 din.
- Plodove šipka — 40 din; luščine šipka brez semena — 250 din; jerebke — 80 din; punčkovne — 600 din.
- Gomolje - čebulice jenskega podleska — 100 din. Gomolji jenskega podleska morajo biti razrezani v ploščice v debelini 2 mm. Posušeni morajo imeti svetlostvako barvo, temno sušenih in nepravilno rezanih ne odkupujemo.
- Rastlino smetlike ne nabirajte več!

Z občnega zbora Zveze borcev v Sodražici

Občnega zbora ZB občine Sodražica v nedeljo 25. septembra se je udeležilo lepo število članov. Iz poročil in razprave smo slišali, da je organizacija ZB v glavnem dobro delala. Slabše je bilo v nekaterih krajevnih odborih, ki niso sklepevali rednih sestankov, pobirali članarine itd. Kritizirani so bili tudi nekateri člani občnega odbora ZB, ki se niso udeleževali sej odbora. Organizacija ZB je opravila veliko delo v skrbi za otroke padlih borcev in žrtv fašističnega terorja. Zavzemala se je, da so člani dobili brezobrestne kredite za obnovo svojih domačij itd. Proslava občnega praznika je lepo uspela, kakor tudi drugi narodni prazniki. V razpravi o postavitvi spomenika padlim borcem so predlagali, da se namesto spomenika, ki bi stal težke tisočake, zgradi naj bi upravna zgradba, na kateri naj bi bila plošča z imeni padlih borcev sodraške občine.

Po razrešitvi starega občinskega odbora so izvolili delegate za občinsko konferenco, na kateri bo izvoljen nov občinski odbor ZB.

Dr. Božo Oblak

Zdravstvo na Dolenjskem

POKLICNE BOLEZNI

Statistični podatki, ki se nanašajo le na ambulantno službo, niso pokazali prave slike. Prijav nismo dobili, čeprav bi jih morali. Zato nam kažejo le naslednja števila: novomeški okraj 0,21 odst. prebivalstva, kočevski 0,42, krški 0,19 in črnomajski 0,05. Število poklicnih bolezni pa je po grobih podatkih najmanj 3 do petkrat višje. Zasedli smo samo diagnozi poklicne zdravstvene in poklicne kožne bolezni. To ne zadostuje. Kje je silikozna, za katero vemo, da je v naših okrajih, kje so kronična zastrupljenja z bencinskimi hlapi in nitrozni plini, pa tudi kožne bolezni so pogostejše kakor kažejo podatki. Precej okvar zobovja in glavobolov ter slabokrvnosti bi našli med ljudmi, ki imajo opraviti s raznimi kovinami in kemikalijami; vstaja živcev, revmatična obolenja, pa tudi jetika kot poklicna bolezen, celo rak zara-

di draženja z določeno kemično snovjo. Vse to kaže, da ambulantno niso zaradi navlahe kos tem stvarim in da bi bilo nujno ustanoviti in opremiti ambulantno za poklicne bolezni v sedežu bivšega okrajja, ki bi bila v sklopu preventivne medicine. Ta problem, ki postaja vedno bolj pereč zaradi hitre industrializacije, terja, da moramo čimprej najti sredstva in kader ter osnovati to ambulantno, da bi s pravočasno diagnostiko poklicnih bolezni ustavili obolenja in jih uspešneje preprečevali.

SERIJSKI PREGLEDI

Lani je bilo pregledanih v Novem mestu 5850 predšolskih otrok in v Črnomlju 470. Druge teh pregledov ni bilo. Število je v Novem mestu visoko, ker dela tukaj zdravnik-specialistka kožnih poklicnih bolezni ustavili obolenja in jih uspešneje preprečevali.

Lani je bilo pregledanih v Novem mestu 5850 predšolskih otrok in v Črnomlju 470. Druge teh pregledov ni bilo. Število je v Novem mestu visoko, ker dela tukaj zdravnik-specialistka kožnih poklicnih bolezni ustavili obolenja in jih uspešneje preprečevali.

spolno bolni. Ti pregledi so vpejani že dolgo in se popravljajo vasko leto; vsak dobi zdravstveni knjižiček, ki se kontrolira. Če ne izpolnjuje pogojev, mora biti brezpogojno izločen iz gostinstva ali trgovine živilske stroke.

ALKOHOLIZEM

Skupno je bilo potrjenih alkoholnih pijav doma in v gostilnah ter drugih lokalih v naslednjih stvilih, ki se glase na tisoče litrov:

	Novo mesto	Kočevje	Krško	Črnomelj
1. Vino	1.025	888	705	1.688
2. Pivo	165	212	127	124
3. Zganje	40	84	33	42
4. Druge žgane pijače	21	46	86	9

Vina prkne na vsakega prebivalca letno po okrajih v Novem mestu 15,48 litrov, v Kočevju 25,76, v Krškem 9,68 in v Črnomlju 33,00. Tudi ti pregledi so bili le v nujnih primerih, ker noben kraj ne premore zdravnika-specialista za silsko higieno. Zato tudi še ni bilo močje pravilno pregledati otrok pri vstopu in izstopu iz šole. Sistematični pregledi oseb v gostinstvu in v trgovini z žvili, kjer so bili pregledani skoraj vsi uslužbenci, so pokazali, da je bilo zaradi nevarnosti prenosa kužnih bolezni izločen v Novem mestu 1 uslužbenec, v Kočevju 17, v Krškem 5, v Črnomlju nobeden. Ti ljudje so bili ali jetični, bacilonozi črevesnih nalezljivih bolezni ali pa

moškega prebivalca, posebno še, ker je tudi med možmi nekaj takih, ki vina sploh ne pijejo. Enako velja za vse ostale alkoholne pijače.

Piva pride na vsakega prebivalca v okrajih Novo mesto 2,48, Kočevje 6,13, Krško 1,75 in Črnomelj 5,10 litra; zganja pa Novo mesto 0,61, Kočevje 2,44, Krško 0,45 in Črnomelj 1,73 litra na prebivalca letno.

Druge žgane pijače, kamor prištevamo predvsem likerje, pa so na vsakega prebivalca letno takole razdeljene: Novo mesto 0,31, Kočevje 1,35, Krško 1,04 in Črnomelj 0,37 litra.

Kljub temu, da tolikšna množina alkoholnih pijač povzroča zle posledice za zdravje in za družbo, moramo pogledati vso stvar še z druge strani. Gospodarsko predstavlja izdelek za pijače alkoholnega izvora precejšnjo postavko in bi, obrnjen v drugo smer, lahko veliko več pomenil pri dvigu življenjske ravni. Poskusi, ki so jih naredili z brezalkoholnimi pijačami, nemo kažejo, da je koristnejše uživati brezalkoholne pijače, ker so zaradi vitaminov in

grozdnega sladkorja redilne in ohranjajo zdravje. V tej smeri bo potrebno še veliko storki, da se mladi rod navadi ceniti vrednost zdrave prehrane in da bo odklanjal pretirano uživanje škodljivih pijač. Vsa nasprotna propaganda služi samo zaradi prodaje alkoholnih pijač, nikakor pa ni res, da se pri nas pije pre malo vina in da je potrebno pridelovati še več raznih vrst vina, ki bi naj služile boljšeemu telesnemu in duševnemu zdravju prebivalstva. Posebno poglavje so ponarejena vina in druge alkoholne pijače, ki zdaj leta poplavlja naše gostinske obrate. Te so še bolj škodljive in zdravstvo vztraja, da se z zakonom prepevoda.

STANOVANJSKE RAZMERE

V novomeškem okraju je 12.742 stanovanjskih zgradb s 15.569 stanovanji, v kočevskem okraju 6150 zgradb z 8187 stanovanji, v krškem 13.226 s 16.718 stanovanji in v črnomajskem okraju 5607 stanovanji.

(Nadaljevanje)

Zakon o štipendijah v luči družbenega samoupravljanja

„Jaz, brajje pa vem za domovino“

POČASNO ZORENJE — DOBER SAD

Naša zgodovina je trdo življenje malega kmetarja: bogati gruntarji mu kar naprej presiljavajo mehanike in agencije za avio in koruzo. Bogati gruntarji vpeljejo, naj ne gleda po detu okrog kajti dan je krakec, zvezd pa boren kajzar ne bo dosegel, naj se je tako steguje. Hlapec je za taka reva, da vsi vedo komu na vratu. Največ skrbi ima cesar, zato naj da cesarju vse kajzarije, toda tuda na herce nazaj ne pozabi, da bo cerkev zanj molila.

Naša zgodovina je zgodovina bleda. Stoletja so nam gospodarili tučej in nas gazili, tako da Matija Gubca ni vzdržal, stisnil je pest. Takrat obstane tlačen sredji načete brazde, vrže plug v razor in plane na valpa, da bi mu iztrgal bič. Takrat so germanski knezi prve začeli, da bo naša roka nekako v strani zgodovine vklesala ime: Slovenci!

Potem je začel naš kmet trgati zvezde. Večkrat je postal sredji njiže za plugom, ves resen in odločen. Ta je uselje bil, v tisti roki rodila Prerna — posekali so ga aredi zročili let, spregovorili je Levstik — in Costa je odločil sredi 19. stoletja »Pogine naj, pesti Dunajski dvor je slovensko inteligencijo, ki se mu ni prodala, izrazil od ljudstva in ji dajal za kruh in čebulo na Češkem, Poljskem, v Bosni, v Hrvaški, Doma v slepi naši domovini, so bili varni le ziganji rodoljubni, tisti Cankarjevi folkloristi orisani rejeni mučenčiči, ki si po rodoljubnem govoru s čistim robcem otira pot in skrbi, da bi ga smrad ljudstva ne dosegel.

DALEČ JE SE SONCE...

Medtem ko si je avstrovska cesarska dinastija prizadevala, da bi slovenskemu izobraženstvu, ki se ji ni prodajalo, zapiralo poti, bi radi kapitalisti verskeje Jugoslavije v solah našim saj jim je ceneno domače izobraženstvo omogočalo večji dobiček. Kdo naj daje mlade ljudi v šole? Kapitalisti so se na trgu sicer grizli med seboj za premoč in dobiček, vedno pa prijateljsko ozemal malega človeka. Naš mali človek, delavec, dinar, nižji uradnik in srednji kmet je bil tako reven, da ni mogel študirati svojih otrok, v solah je takrat nastal: kdo se mu je prodal, in kaj? Vsejo izobrazbo so si lahko privoščili bogati ljudje: sinovi in hčere velikih kmetov, tovarnarjev, večjih obrtnikov in visokih uradnikov. Neznaniti področni študenti za ravno študij izsušili in kmeti prikriti, toda odločni cilj: tudi te, ki že po rodu niso naši, kupiti! Tako so kapitalisti mlademu revnemu človeku, ki je moral prodati svoje prijetje za vsak dan kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

Kapitalističnem verskem Jugoslavije je uspelo: odtrgali so izobraženstvo od ljudstva. Posebno duhovništvo v Sloveniji so za načrtno vzgojo pripravili do tega, da je smatrala prijetuljano kapitalističnem lastnino kruha, že zgodaj krivili hrbtnice. Dolenjska je pa tako dajala skoraj same duhovnike, saj so otroci s podelitvijo prilično najceneje do kruha in veljave.

počasno kot vsak kapitalistični podjetnik v premenljivi, povseda in vile. Pod pojmom »izobraženec« bi si ljudje radi predstavljali človeka, ki rad vsakemu potrebnemu pomaga. Toda pogosto so morali sedeti čisto drugače. Namesto da bi študirali človek na Dolenjskem pomagali ljudem, je s svojim znanjem trgotal in kramaril.

KRATEK PREGLED...

Ustavna načela FLRJ izražajo bistvo nove države ureditve. Vsa naravna in proizvedena bogastva so v naši državi last ljudstva. Naša država je diktatura proletariata, kar je edina moč države na oblika in razvoju od razredne ki brezrazredni družbi. Zvezna ljudska skupščina je v letu 1950 sprejela Zakon o delavskem samoupravljanju. S tem edinstvenim zakonom v svetlo smo položili temelje za splošno družbeno upravljanje. Ogledali si bomo pot mladine, ki se je oddelila za izobrazbo. Po vojni je rasla industrija in šole smo odpirali na vsakem koraku.

Večji del skrbi za izobrazbo mladine je prevzela družba, Ministrstva, šole in okrajni in imeti posebno proračune za štipendije in posebne sklade za poplate revnih dijakov. Kasneje so omogočili reševanje mladini študij poleg štipendij tudi otroški dodatki. Prav številnost in drobljenje za študijske podpore namenjenih skladov večkrat tudi prihranilo delo študijskih komisij in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

ljudi ugodnejših pogojev, prerast-podjetnik v premenljivi, povseda in vile. Pod pojmom »izobraženec« bi si ljudje radi predstavljali človeka, ki rad vsakemu potrebnemu pomaga. Toda pogosto so morali sedeti čisto drugače. Namesto da bi študirali človek na Dolenjskem pomagali ljudem, je s svojim znanjem trgotal in kramaril.

KRATEK PREGLED...

Ustavna načela FLRJ izražajo bistvo nove države ureditve. Vsa naravna in proizvedena bogastva so v naši državi last ljudstva. Naša država je diktatura proletariata, kar je edina moč države na oblika in razvoju od razredne ki brezrazredni družbi. Zvezna ljudska skupščina je v letu 1950 sprejela Zakon o delavskem samoupravljanju. S tem edinstvenim zakonom v svetlo smo položili temelje za splošno družbeno upravljanje. Ogledali si bomo pot mladine, ki se je oddelila za izobrazbo. Po vojni je rasla industrija in šole smo odpirali na vsakem koraku.

Večji del skrbi za izobrazbo mladine je prevzela družba, Ministrstva, šole in okrajni in imeti posebno proračune za štipendije in posebne sklade za poplate revnih dijakov. Kasneje so omogočili reševanje mladini študij poleg štipendij tudi otroški dodatki. Prav številnost in drobljenje za študijske podpore namenjenih skladov večkrat tudi prihranilo delo študijskih komisij in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

Zakon o štipendijah je odsej družbenega samoupravljanja in zato v maršnem izboljšuje vse dosedanje načine podeljevanja študijske pomoči. Velike zasluge, da je Zakon o štipendijah v sedaj veljavni obliki, ima Zveza študentov Jugoslavije.

PRED ZAKONOM
Kapitalističnemu režimu je zaradi gospodarske neupornosti študentov, danes pa bi moralj skrbeli, da se na srednjih in visokih solah izobrazijo čimveč delavske mladine in otrok malih uradnikov, kar je bil glavni cilj. Vseeno pa smo imeli v študijskih komisijah in pomagaljivosti podpiranja študija. Če mladi ne bi imeli dodatki — je rodilo Zakon o štipendijah.

IVAN CANKAR

organizacije. To pomeni, da komisija ni več v celoti imenovano telo, ampak da kontrolira neno delo družbe, študentska organizacija s svojimi predstavnicami.

Ne samo to. Soodloženje študentske organizacije v organih, ki so za študente odločujočega pomena, je droben dokaz, kako sega družbeno samoupravljanje vse globlje v naše upravne mehanizme. Seveda daje to Zvezi študentov kot napredni politični organizaciji vrsto novih odgovornosti. Tako bomo študentje v študijskih komisijah sodelovali o socialnem sestavu študijske mladine in posebno o poreklu bodoče inteligence.

ZARJA TISTEGA DNE...

Samozaščitni, rejeni in debeli Cankarjevi rodoljubi, ves potan od težkega govora za blagor domovine, je sel in ga ne bo več nazaj. Pri nas ni običaj, da v rokah predstavnikov kapitalističnega razreda, marveč si upravlja ljudstvo samo po svojih izvoljenih predstavnikih. Samoupravljanje se je uveljavilo kot temelj socialistične urede, in kot zanesljivo sredstvo za okrepitev socialističnih odnosov. Seglo je v prosvetne, zdravstvene, komunalne ustanove, v trgovino in promet.

Toda napak bi bilo misl

4 JESENSKE RAZGLEDNICE

Jumpajdi, jumpajda...

METEOROLOGIJA

TRGOVINA

Bohtetova gospa je vstopila prva, si otreasa roso z las in trgovski pomočnik se je spoštljivo nasmehnil:

— Dobro jutro, gospa, kaj želite?

— Izvolite, gospa, kaj želite? je rekla vajuška Metka, pripravljena na pritekala k prodajalni mizi.

— Povedali so mi, da je prišla kolekcija jesenskih vzorcev, je rekla Bohtetova gospa.

— Svetlejšje bi si ogledala. Pokažite mi tiste rožaste!

Vrata so se odprla in vstopila je Tona iz Podgorja. Imela je pisano ruho na glavi, zašito krilo in velik cekar. Obstala je sredi položčenega parketa in z nemirnimi pogledi božala police.

— Metka! je rekla pomočnik.

— Kaj bi spet rad? je rekla vajuška.

— Vrata zapri za njo in jo vprašaj, kaj bi rada. Na pod naj pazi!

— Oprostite, gospa, je rekla pomočnik Bohtetovi gospe, — naj vas ne moti; vam bom jaz stregel.

—Kaj bi radi? je rekla vajuška Tona iz Podgorja. — Lahko bi si očistili čevlje; pogledjte, kakšen je zdaj pod!

— Ne zamerite, gospa, da ni večje izbire, toda prišla je šele prva pošiljka novih vzorcev, je rekla pomočnik Bohtetovi gospe.

— Lahko počakate nekaj dni? Če bi radi, bi vam kaj finejšega rezervirali.

— Flanelo bi rada, je rekla ženska s cekarjem in še povedala: — V Podgorju je blata do kolena, saj rosi kar naprej.

— Tole pisano, mehko mi odrežite! je po kramkem preudarku rekla Bohtetova gospa. — Po tisoč dve sto, kajne?

— Ne bo vam žal, gospa, je rekla pomočnik iz zarezal v mehko svilo.

— Po koliko je flanela? je vprašala Tona iz Podgorja.

— Po 332, je rekla vajuška.

— Povejte, koliko naj odrežem? — Nič ne boste rezali, je rekla Tona iz Podgorja. — Za tri metre nimam denarja!

— Drobščič kar obrnite, je rekla pomočniku Bohtetova gospa.

— Na svidenje!

— Hvala lepa, klanjam se, gospa! je rekla pomočnik Bohtetovi gospe. — Hvala lepa in na svidenje!

— Recl ji, Metka, je rekla pomočnik vajuški in pogledal Tono iz Podgorja. — Naj si drugič vsaj čevlje obrne!

— Drugič bolj pazite, kam stopite! je rekla vajuška Tona iz Podgorja. — In vrata zaprite!

— Naloži v peči je rekla pomočnik vajuški. — Letos kar ni pravega vremena. Pravijo, da je tako vreme zaradi tistih bomb.

— Lijel je rekla vajuška. — Kar naprej lije. Zunaj vse pliva.

— Vem! je rekla pomočnik. — Pod pometi in drugič bolj pazi na te ženske z blatnimi čevlji!

VINKO BLATNIK

kamenje v jesensko meglo. Obstala sta na vrhu.

— Pojdiva še naprej! je rekel. — Dve leti ne bo kmalu mimo.

— Daj kovček na tla, je rekla. — pa v roke mi sezi!

Igral se je z mehkiimi prsti njene desnice in mislil: morda me ima res rada in ji ni toliko za naš grunt. Ko človek ne ve... Lahko bi šla naprej, kaj ne? Pa kaj! Ko bi le pisala kdaj... Teško te čakam in težko te zemlja čaka... veš, travniki cveto in panji so že rojili... k tvoji silki sem postavila smarnice... Ko človek ne ve, če bi jih res. Morda se pisma ne bo. Le kdo domačih bo morda na obisku povedal: prejšnji teden smo tmei v vasi halo. Stari Bradac je dal Tonetu grunt in z Vero sta se vzela. Lep dar. Tri dni smo noreli.

— Saj bi še šla s teboj, a že tako sem šla predaleč s teboj, je rekla in glas ji je trepetal. — Saj veš, kakšni so ljudje.

S pobočja je rezal veter in ji trosil goste lase na čelo. Mislija je: rad me ima, ko je tiho, toda

Mimo so drveli kamioni, polni hlodov, in prazni. Nenehno so iz širokih luž metala cestno brozgo v jarke in čez in v breg. Zlezla je više v breg. Včeraj je bila ploha, je pomislila, šele jutri bi morala k zdravniku. Hudo sem neuma.

Na ovinku so se trgali osebni avtomobilki. V klanec so ležli

počasneje. Enega je pozorneje gledala. Videla je soferja in nekoga gosposkega moža spredaj. Zadal je videla zaboj krompirja. Potem ni videla nič več.

Mnogo kasneje je slišala ljudi. Mislija je: na cesti so ljudje. Prišli bodo ljudje.

— Mamica, ste utrujeni? je rekel nekdo. — Bal sem se, da je kaj hujšega. Le počivajte! Jaz moram v službo. Če bi sami ne mogli po cesti, pokličitel Cesta je polna ljudi.

Kasneje so bile spet rumene rože in tema.

— Ena baba je na grivi, je rekla otroški glas na cesti. — Ptijana je ko čep!

Slišala je smeh in v obraz ji je nekdo vrzel blato. Potem ni slišala nič več.

Zdravila se je v mraku: velik, njav pes ji je lizal roke. Ležala je vznak in na nebu je videla zvezde. Kako je mraz, je pomislila. Seveda, saj je že oktober. Skušala se je opreti na roke, pa ni šlo. Leže je gledala luči v vasi in vedela, da so tam ljudje. Zvezde so se dvigale in ugrezale, zato je nekaj uganila,

ni pa mogla razumeti, zakaj ne gre pes dalje po cesti, zakaj ji liže roke in tiho cvili.

KRIZ

— Nekaj sem uganil, je rekel Jožek in solze so mu polzele po licih. Dihal je v pomodre roke, nebo pa je padalo čisto k tlom in veter je do kosti rezal.

— Kaj si uganil? Stanka si je otrirala oči in obraz, ves sajast od dima.

— Tako ne bova zakurila, saj ni nič takega lesa, samo blažno dračje. Nož mi dai, pa jej! Stekel je po bregu. Voli so leno mulili travo, le Sivka je kdaj pa kdaj zateglo zamukala. K drevja je padalo listje. Nenaodoma je zavpil:

— Ze imam. Ti le brž stroke lupi!

Kmalu je ob kupu mokrega dračja cepil trske in Stanka ga je gledala.

— Pazl, da se ne urežeš! Kaj pa imaš?

— Kriz!

— Kriz? Kriz bi moral pustiti, kjer je. Kje si ga našel?

— Na poseki. Na tleh.

— Na grobu?

— Ne. Tam ni groba.

— Se nič ne vidi, da bi bil tam grob?

— Ne, nič se ne vidi. In kriz bi tako segnil, saj je ležal.

— Poglj, črke se vidijo. Obrisi z rokovom!

Jožek je z rokovom podgrnil po lesu in pastirja sta videla napis: Tukaj je padel Janko Kmet — partizan, je prebrala Stanka, ki je hodila v tretji razred. — Povej, Jožek, je imel Janko Kmet puško?

— Partizan je bil, je rekel Jožek. — Potem je že imel puško in tudi tirovko je nosil.

— Potem je pa padel?

— Ja, potem je pa padel.

Spet je tako zaphalo, da je z drevja plavelo listje in Stanki je zabeželo do kosti. — Zakuril je rekla.

Jožek je prižgal trske, počakal, da so nagorele in dal se tiše zraven, kjer je pisalo, da je Janko Kmet umrl.

V oblaku nebo se je začel dvigati gost dim in padle so prve kaplje dežja.

Da mi ne bo tov. Rupel zameril, naj je uvodoma pojasnim, da se tej stvari po kranjsko reče vremenoslavje. »Kaj pa nas to zanima?« poročete. O bratci, le počakajte! Pa še kako vas zanima. Rad bi poznal kogarkoli od vas, ki se ni preklinjal vremena. Vidite, vreme pa ima z vremenoslavjem neposredno zvezo, kot se reče. Naj vam dokažem. Spravljaš se na izlet. Vse je pripravljeno. Tura je začrtana, narhbitnik poln dobrot, vse je v najlepšem redu, grizeta te samo skrb in dvom, če bo vreme v redu. Vprašaj najbližjo meteorološko postajo po telefonu. »Halo« se ti odzove mili ženski glasek. »Zelite, prosim?« Z zaskrbljenim glasom razloži, v čem je stvar, kot se reče. Z melodioznim glasom, ki le čisto malce diši po uradnosti, ti z one strani žice sporoči nežno eterično bitje: »Razumem, razumem, tovariš, bodite brez skrbi« (tukaj ti srce zatrepče v dvomu), »po poročilih, ki jih imamo,« nadaljuje dekle, »je jutri pričakovati najlepše sončno vreme.« (ob tej novici zagori v tebi orkan zmagovalca, toda joi) »vendar pa vas opozarjamo na to, da morate naše prognoze sprejemati zelo rezervirano!« Krvni pritisk se ti poveča na 360, izječljaš nekaj, kar se sliki kot hvala lepa in šele, ko si že odločil stislatko, si oddahneš: »Na, zdaj pa imaš hudiča!« Ko se drugi dan zjutraj zbudiš, lije kakor iz škafa. Skozi okno opazuješ gosto zarstvo nebo, pridrušeno preklinjaš vse svoje prednike do »pitecantropa« in kar v postelji načenaš popotnico, ki si jo pripravil za izlet (da naprej krepko potegneš iz čutarice s kačjo stino, mislim, mi ni treba omenjati).

Ali pa, bratci, vzemimo drug primer: Spravljaš se na potovanje, obisk sorodnikov, znanca, mogoče nameravaš obiskati celo devo svojih sanj. V tebi vse trepeče. Vso težo obiska gradiš na iznenadenju. »Pojavi se bom kakor strela z jasnega!« govoriš sam sebi. »Kako veselo bodo iznenadenje!« Krasnega sončnega dne se odpravliš. Obleden si v svetlo poletno obleko, za katero veš, da ti izredno pristaja. V tebi kar gori od koprnjenja. Sediš v vlak in zadremas ob monotonem ritmu vožnje. Nenaodoma se zbudiš! Na ušesa ti udarja štopot dežja! Pomaneš si oči. Zunaj lije kakor iz škafa!... »Čez nekaj minut izstopim!« ugotoviš, ko si se malo orientiral. V tebi se je vse prelomilo na dvoje... Skorzi gost naliv se, ko je vlak ustavil, poženeš proti postajnemu poslopiju. Ko pritečeš do čakalnice, si premočeni. S tebe lije v potokih... »Moja obleka! pomisliš (če ni slu-

čajno izposojena, seveda), »moraš si srajca, hlače, kravata, pričekal!« Nato se sprehejaš kakor panter po čakalnici, čakaš, da bo naliv prenehal in samega sebe oštevaš: »Zakaj nisi vzel dežnika? Bedak! Zakaj nisi vsaj pisal, da prideš? Iznenadenje!« Kako si vendar otročji! Čakala bi te na postaji in nato bi tesno objeta pod njenim dežnikom odšla proti kamrici! In ona ima podstrešno sobico, kjer je tako prijetno čebljati, kadar udarjajo dežne kapljice na streho! Bedak! Bedak!« se oštevaš in skleneš: »Nikdar več tako! Medtem se je zvedrilo, obleka na tebi se je posušila, v obupnih gubah visi na tebi večkrat preliskani suknjič. V čakalnici počakaš na prvi povratni vlak in se z njim vrneš. Dan

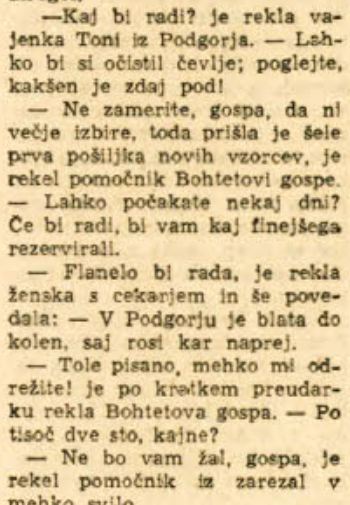

je pokvarjen. Vidite, samo dva primera sem vam dal. Toda to je le uvod, s katerim sem vam skušal prikazati, kako važna je za navadnega smrtnika meteorologija.

Meni se je z njo pripetilo drugače. Studiral sem gozdarstvo (na fakulteti, podčrtavam z ozirom na našo tarifno politiko). V Zagrebu. Med ostalimi predmeti sem moral poslušati tudi meteorologijo. Predaval jo je prof. dr. in škreb. Starejši človek, že čez 65 let, ogromne postave, kakor sneg belih las. Bil je zelo kratkoviden in imel še eno posebnost: govoril je zelo počasi in delal med besedami velike premore (upam, da ne dobiš moj prispevek v roke in me tožil zaradi razžaljenja časti. Bil je med redkimi profesorji na fakulteti, ki se je politično udeleževal in prisostvoval vsem sestankom naše organizacije. Nikdar ne bom pozabil neke študentske konference, na kateri smo razpravljali o študiju v krožkih. Bil je prisoten in je prošil za

besedo. Diskutiral je dobesedno takole: »Gospodo... komunisti... iz... biroa... kazali... su... Tu ga je prekinil gromovit smeh, podprti z aplavzom, ki ga pa ni zmedel. Ta to samo mimogrede. Torej med ostalimi izpiti je bilo treba polagati tudi meteorologijo. Naj vam povem, da se na ta izpit nihče ni pripravil. Bili so celo fantje, ki so poslali na izpit svoje »namestnike«. Profesor namreč ni ugotavljal identitete, ker je imel preslab vid. Jaz sem bil eden izmed redkih, ki je izpitno gradivo temeljito prebral. K izpitu sem sel res pripravljen. Zastavil mi je vprašanje: »Kolega... kajite... mi... šta... je... to... hi-grometar?« Prišel sem odgovorjati, toda naenkrat me je prekinil »Kolega... pa... vi... nemate pojma... šta... je... to... meteorologija. Dodajte... mi... drugi... put.« Ves beseden sem zapustil sobo.

Zunaj me je ustavil starejši kolega in strokovnjaško izjavil: »Stari ima slab dan! Sruci kaput i podji još jedan put! Tako te neče prepoznati!« Po krajšem obotavljanju sem se vdal in šel poizkusit čez nekaj minut znova. Ni me prepoznal, nato zopet mi je spodletelo. Nato sem spreminjal garderobo in šel v presledku 10 do 15 minut še dvakrat, toda vedno brezuspešno. Ko sem šel petič, čez kakšno uro, poizkusit srečo, sem imel na sebi menda še samo spodnje perilo. Dobil sem vprašanje: meteorološke postaje. Preden sem prišel, sem mimogrede stresel debelo laž, čes da sem v vojski nekaj časa delal na meteorološki postaji na nekem letališču. Tež zlagani izjavi je sledil čudovit preokret. Profesor je poskočil kakor mladenič, mi segel v roko in topeš se od veselja izjavil: »Kolega... kako... sam... sretan!... Pa... Vi... ste... čovjek... iz... struke!« Po nekaj stavih, mi je dal desetko, in me s solzami v očeh, ko mi je predhodno čestil k znanju, odpustil, ko sem mu svečano obljubil, da ga bom obiskal v kabinetu. Da te obljube nisem izpolnil, si lahko mislite. Vidite, in od takrat preberem v vsakem časniku najprej poročilo hidrometeorološke službe, poslušam vse meteorološke prognoze v radiu in strokovnjaško razpravljam o oblakih, če nanese prilika. Sicer pa, kako tudi ne bi, saj sem vendar »človek iz stroke«. Toda dež me kljub temu pogosta premoči... -c-š

pri vojakih se vsak izpremeni. Rekel bo: draga! Da bi čakala. Morda bo le čakal pakete. Ko človek ne ve... Bradac je stiv in kmalu bo dal čez. Tona je ves možat in tako resen. Dve leti? Vmes bo dvakrat pomlad — kdo ve, kje je še sreča.

Tako sta stala na grebenu nekaj trenutkov tiho in iz host so lezle sence.

— Ne pozabi mel je rekla ves neroden in zardel. Po nebu je spolzel utrinek. Misli ji vsaj tako kmalu ne.

— Ne bom! je tiho rekla in ga tesno oklenila. Z orehov je padalo listje. Mislija je: vsaj tako kmalu ne. Na nebu so gorele mrzle jesenske zvezde in oster veter jima je sipal lase po čelih.

LJUDEJE

Neža se je tolažila: kmalu bo prešlo, na cesti bodo ljudje in... Šla je sredi ceste, da bi ne prišla v jarek, in čutila, da pri srcu še močnejše seka. Začela je vpiati, ker se je bala, da bi ne ostopela sredi ceste, ko bi padla, toda na cesti ni bilo ljudi. Zato se je opotekla na grivo, legla in čakala, da bi jo sonce grelo. V čuti je imela tri jabolka, ki jih je pobrala snofotoma, in v ustih ni smela nič zob.

JOZE PRIMC

IZ VOJAŠKIH ZAPISKOV

Povsem čisto je bilo pomladansko jutro po dežju. Kakor vsako jutro, tako smo tudi danes korakali na zajtek. Vojaki čevlji so udarjali ob pločnik in grdo motili petje ptičev, ki so pozdravljali začetek pomladi. Po tem prvem dežju je šele zaživela prava pomlad.

— Danes je pa ne bomo srečali, prepoznali smo, je rekel Emil.

Milan ga je zavrnil:

— Ne, nismo prepoznali, ampak prepoznaj.

Julijan pa je molčal.

Korakali smo dalje; zdaj po blatu, zdaj po pločniku, zdaj po lužah in se pogovarjali o njej, ki je nismo poznali, a vendar je bila naša.

Sper je začelo rostiti.

Govorili smo o njej, ki smo jo srečavali vsako jutro. Morda je imela šestnaest, morda sedemnajst let, več ne. Bila je mlada in lepa, čeprav so ji bili v obraz že zajedeni sledovi trpljenja. Vsako jutro, dva meseca, smo jo srečavali ob istem času na istem mestu in vsako jutro je bila enako oblečena: rdeča jopica, v pasu stisnjena, in temnoriava aktovka, ki jo je nosila kot šolarka.

Emil je vztrajal:

— Danes je ne bomo videli.

Srečati bi jo že morali, nje pa še vedno ni bilo.

Začeli smo ugibati:

— Morda je bolna.

— Morda ima dopust.

— Po drugi poti hodi v službo.

— Zaupala je.

— Nič več ni na tem koncu v službi.

Julijan je prekinil ugibanja:

— Boste videli, da bo prišla!

SREČANJA

Dež je še vedno prišel. Korakali smo dalje.

— Danes bo imela gotovo dežni

Korakali smo dalje, a nje ni in ni bilo. Mislili smo na njo. Vsa je čutili, da pripada malo tudi njemu. Morala je priti vsako jutro. Čutili bi se za njo, kaj, vrag vedi za kaj, ogoščani, če ne bi prišla. Ona nam je (sama tega ni vedela), lajšala in krajšala našo vojaškino.

— Ze gre! Ze gre! je presenečeno šepnil Julijan.

Vsi smo pogledali tja, kjer je med kostanj in hišami prihajala ona. Ni imela dežnega plašča pa tudi čevlje ne. Oblečena je bila kakor vsak dan: rdeča jopica, karrasto krilo v pasu stisnjeno, črne copate, a na prsih je tiščala aktovka. Pogledala je nas, potem v rla in šla s sklonjeno glavjo in preskakujoč luže, mimo nas. Komaj smo je ujeli njen obraz. Bil je bled in smučen, kakor da vso noč ni spala, in vendar se nam je zdela v tem pomladanskem jutru tako mladostno, nedolžno lepa...

Molče smo korakali dalje. Samo še en ovinek in za ovinkom bo menza.

plač, je sper začel pogovor Emil.

Milan pa je dodal:

— Tudi v copatah ne bo. Le kakšne čevlje bo nosla. Sandale niso za to blato; verjetno bo v nizkih čevljih.

BODICE

RESITEV NAGRADNE UGANKE

Nagradno uganke v prejšnji številki Studenta je rešilo 13 reševalcev. Konec so glasili:

Zanima vas, le kdo, zakaj, nam venomer nagaja? Uganite za nagrado vsaj štiri stipendija z okrajja.

Muhasti šreh je osrečil tri. Prvo nagrado tri dinarje je prejel Tonček Buček, učence I. razr. v Brunšicah, drugo 2 dinarja direktor podjetja »Slavnostna buča« — Bučekova Jaka, tretje pa nismo podetili, ker je reševalec uslužbenec za pošiljanje stipendij in je zamudil rok za odgovore — I. oktober.

Uredništvo »Dolenjskega študenta« prošil svoje sodelavce, da pošiljajo prispevke do vsakega prvga v mesecu na naslov: »Dolenjski list« Novo mesto, p. p. 33, s pristavkom »ZA PRILOGO DŠ«.

Ureja: VINKO BLATNIK stud. tur.

Korigirala: DANICA ZUPAN ČIČ, stud. phil.

Metira: STANE JUVAN

Športne drobtinice

(Nadaljevanje s 3. strani)

zmagala, čeprav tesna, je ostala v rokah domačink. Sicer pa je bila pri ženskah ogorčena borba za vsako točko in zato ne preseneča, če so tekmo izgubile. Večje razlike kot 11:10 ali 12:9 ni bilo. Edini izjemi sta met kopja in tek na 800 metrov, kjer so si Novomeščanke s krepkima zmagama (13:7 in 13:5) pridobile toliko naskoka, da jih do konca ni bilo mogoče dohiteti.

V tekih na dolge proge je dominiral Semičan Derganc. Sotekmovalec je »moril« z dolgim enakomernim korakom in hitrim tempom. Vsi so se morali zadovoljiti s tem, da so mu gledali v pete, ker ni naprej nikogar spustil. V teku na 3000 metrov je bil tak srečnik Novomeščan Doki. Na 300 m pa vsesi iz Kovečeva. Če je boljše, je boljše, sicer pa je drugo mesto in pet točk za seboj tudi lep uspeh. Vsi tako ne morejo biti prvaki.

Na sporedu je razglasitev rezultatov v teku na 400 m. Profesor Smrdur poziva zmagovalce na stopničke prvakov. Pojavijo se trije atletični, dva že starejša, tretji za razliko zelo mlad in glj čudo! Najmlajši je bil najboljši in ne kdo od starejših, izkušenejših. Ko je tov. Thorževski prišel bliže, da jim čestita in ko je fotoreporter Mikar pripravil nov poanetek, je zmagovalec sramežljivo sklonil glavo. Mogoče ni pričakoval, da bo na najvišji stopnički, mogoče si je želel samo, da bi bil med prvo trojico ali petorico, sedaj pa — zmagovalec — prvak Dolenjske.

To je za mladice Kemiga lep uspeh. Po pravici si je ta naslov priboril. Bil je res najboljši!

Tečajo zadnjih 300 metrov teka na 800 m. Tekmovalke so že zaposle. V odstavu so tri Novomeščanke. Če bo tako ostalo do konca, bo trojica zmagovalec, lep uspeh. In tako je tudi bilo. Kovečeva atletinja niso uspelo dobiti točkotekmovalk iz Novega mesta, ki so si pridobile še nekaj desetnih metrov naskoka. Ko je bila odločena za možno prvenstvo, je bil prof. Glonar gotovo zadovoljen. Njegove učence so opravile zaupanje.

Frapc Mikoe

V metu kroglice in diska je zmagal zmagal znani odbojkar Dolenec. Čeprav ni treniral, je dosegel solidne rezultate, posebno v metu diska, tu ni imel konkurenta. Prof. Dobovšek, ki je bil drugi, skoraj tri metre pred tretjeplasiranim Drčarjem, je za Dolencem zaostal za celih šest metrov.

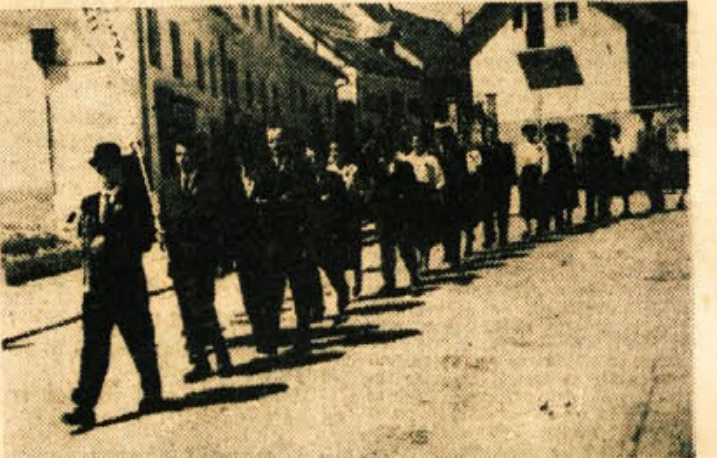
V metu kroglice se je obetala ogorčenejša borba. Dolenec je bil hud konkurent Čihal, ki je pred kratkim izboljšal rekord Dolenjske. Tokrat pa se je Čihal moral pomeriti z usodo. Dolenec je metal bolje in bil zaslužen prvi.

Skok v daljino je bil ena najkvalitetnejših disciplin. Torkar in Čihal sta šla preko šest metrov, prvi skoraj za pol metra čez. Le tri oz. štiri centimetre slabše od šest metrov sta skočila Končič in Stebaj. Ta mlada četvorka velik obeta. Kovečski Partizan ima veliko talentov.

Najboljše dolenjske atletinje dolgo niso mogle premagati mejo štirih metrov v skoku v daljino. Šele v tretji seriji skokov se je odprlo. Najprej je uspela prekočiti Kozinova, nato še Koprivčeva. Novomeščanke niso najboljše skakalke. Ena se je odprla predaleč, druga je spet prestopila tla. Miada, komaj 13-letna Svetličičeva, ki večkrat ni prišla na korake, je poskusila drugič. Vzela je manjši zalet in manjšo hitrost. Ko je prišla do odvirne deske, je izrabila svoj močan odvir in v loku odletela v jamo z mivko. Dalo je na lepo dolžino. Ko so sodniki izmerili dolžino, ki jo je do konca obdržala na prvem mestu, je bila gotovo srečna. Kako ne bi bila, zmagati pred mnogo starejšimi tekmovalkami ni šala.

Mala Svetličičeva je gotovo ena od številnih talentov novomeške ženske ekipe. S pravilnim treniranjem bo kmalu dosegla še večje uspehe.

Ženski rekord Dolenjske v metu kopja je še vso do letošnjega prvenstva držala Milena Svetličičeva, starejša sestra zmagovalke v skoku v daljino. V nedeljo pa je bil rekord kar štirikrat izboljšal. Barletova, Adamičeva, Smoletova in Kozinova so vrgle več kot 31,38 metra. Prvi rekord ob Novomeščanki, sta rekord obdržali za več kot šest metrov.

Tradicionalni sprevod novomeških maturantov skozi mesto. Načelnik je pravkar odigral žalno koralcico

Stane Pevec:

NA RAZPOTJU

Ob poslovilnem večeru novomeških maturantov 1955

Prijatelji, nocoj se veselimo nocoj morda smo zadnjič skupaj vsi, zato zapojmo, zaplesimo, prej ko z roko si sežemo v dlani...

Vso noč, do jutra smo plesali, vso noč smo peli — peli za slovo... In drug pred drugim smo skrivali, kako kljub vsemu nam je vsem težko, da skupna pot je zdaj za nami, da dalje si vsak sam jo bo iskal, v življenje si jo z lastnimi rokami utri vsak sam — kot vedel bo in znal.

MOZE I TO

Na tehniko je prišel na izpit kolega, ki je tehniko zelo slabo nastudiral. Sreča pri izpitu čisto veliko pomeni. No, in šlo je nekako, dokler nista prišla do zadnjega vprašanja.

»Koliko težiš ima telo?«

»Po mojem ima telo eno teščico.«

»Ali ima kakšno telo lahko tudi dve teščici?«

»Može i tole.«

»Pa štiri?«

»Može i tole.«

»Ali bi lahko, kolega, prišli še enkrat na izpit?«

»Može i tole.«

STROKOVNJAK

Diplomirani agronom pride na deželo. Kmet ga vpraša: »Vi, ki ste hodili v šole, povejte mi, kako naj zaščitim travnik« pred krčji?«

Agronom pomislil in odgovoril: »Dajte jih tiskovati.«

BIROKRACIJA

SAMOGOVOR »BODICE«

Se komaj rodile, so že »neke sile« azgajale čes: naj bi, hudiča, ne bode več, nič več izhajale; napake so res — a te bi potihno umivali: Zakaj, da ljudem raznobavne bi maske razkrivali?

V NOVI SLUŽBI

Saj vem, ljudje: zaradi milijona bi moral iti sedet... a spet ne vem, ljudje — le kdo ga krona, da sem direktor spet...?

TOVARISA

»Ze vsa mlada leta skrbim in garám in še nimam nad glavjo strehe...«

»Bedak — jaz pa le sedim in dom imam, veš, vilo — za dve leti kehe.«

Polletni občni zbor kmetijske zadruge DRAGATUŠ

Zadružno dejavnost je treba še povečati

Kmetijska zadruga Dragatuš, da so uspešni skropljenja občini za vsakega kmetovalca in je treba to delo samo nadaljevati. Tovariši Pintarič s Tančič gore je predlagal, da bi čistili in skropili tudi slivo, kajti tudi to drevo je hudo napada neki škodljivec.

Lani so na območju zadruge zasadili približno 1.200 mladih dreves, veliko pa tudi precepili. Pri tem je veliko pomagala tovarna Belsad. To akcijo bodo letos še bolj razširili. S ceno jabolk, kot jih letos plačuje tovarna, so zadovoljni. Navzlic ugodni prodaji presnega sadja tudi na sušenje niso pozabili in zadruga sušilnica pridno obratuje. Mnogo počasneje kot sadjarstvo pa obnavlja vinogradništvo. Komaj dva hektara nasadov je bilo lani obnovljenih, pa še to predvsem s samorodnico.

Zadružniki so povedali, da so uspešni skropljenja občini za vsakega kmetovalca in je treba to delo samo nadaljevati. Tovariši Pintarič s Tančič gore je predlagal, da bi čistili in skropili tudi slivo, kajti tudi to drevo je hudo napada neki škodljivec.

Lani so na območju zadruge zasadili približno 1.200 mladih dreves, veliko pa tudi precepili. Pri tem je veliko pomagala tovarna Belsad. To akcijo bodo letos še bolj razširili. S ceno jabolk, kot jih letos plačuje tovarna, so zadovoljni. Navzlic ugodni prodaji presnega sadja tudi na sušenje niso pozabili in zadruga sušilnica pridno obratuje. Mnogo počasneje kot sadjarstvo pa obnavlja vinogradništvo. Komaj dva hektara nasadov je bilo lani obnovljenih, pa še to predvsem s samorodnico.

Zadružniki so povedali, da so uspešni skropljenja občini za vsakega kmetovalca in je treba to delo samo nadaljevati. Tovariši Pintarič s Tančič gore je predlagal, da bi čistili in skropili tudi slivo, kajti tudi to drevo je hudo napada neki škodljivec.

Lani so na območju zadruge zasadili približno 1.200 mladih dreves, veliko pa tudi precepili. Pri tem je veliko pomagala tovarna Belsad. To akcijo bodo letos še bolj razširili. S ceno jabolk, kot jih letos plačuje tovarna, so zadovoljni. Navzlic ugodni prodaji presnega sadja tudi na sušenje niso pozabili in zadruga sušilnica pridno obratuje. Mnogo počasneje kot sadjarstvo pa obnavlja vinogradništvo. Komaj dva hektara nasadov je bilo lani obnovljenih, pa še to predvsem s samorodnico.

Zadružniki so povedali, da so uspešni skropljenja občini za vsakega kmetovalca in je treba to delo samo nadaljevati. Tovariši Pintarič s Tančič gore je predlagal, da bi čistili in skropili tudi slivo, kajti tudi to drevo je hudo napada neki škodljivec.

Lani so na območju zadruge zasadili približno 1.200 mladih dreves, veliko pa tudi precepili. Pri tem je veliko pomagala tovarna Belsad. To akcijo bodo letos še bolj razširili. S ceno jabolk, kot jih letos plačuje tovarna, so zadovoljni. Navzlic ugodni prodaji presnega sadja tudi na sušenje niso pozabili in zadruga sušilnica pridno obratuje. Mnogo počasneje kot sadjarstvo pa obnavlja vinogradništvo. Komaj dva hektara nasadov je bilo lani obnovljenih, pa še to predvsem s samorodnico.

NAPREDEK TUDI V ŽIVINORJEVI

Lep napredek kaže živinoreja, saj je na območju zadruge sedaj za 3 odstotkov živine več kot pred vojno. Toda vodja žviniarskega oddelka tovariš Pavič z uspehi ni zadovoljen in pravi, da so premalo naredili. Predvsem morajo bolj poskrbeti za selekcijo. Obnoviti je treba rodovnik in nastaviti mlečnega kontrolorja. To bodo uresničili še ta mesec. Udeležili se bodo tudi razstave plemenske živine v Črnomlju 27. oktobra. Zelo umesten je bil predlog zadržnika Panjana iz Kvasice, naj bi zadruga podvela akcijo za zavarovanje živine, zlasti plemenske. Ta predlog so podprli vsi zadržniki.

Dva novomeška obrtnika petdesetletnika

V kratkem predledku sta obhajala petdesetletnico dva vidna in ugledna novomeška obrtnika: STANE VOVK, dobro poznani pekovski mojster in upravnik pekarije Novo mesto, ter zlasti znan in dekletom poznani frizer IVAN ADAM.

Tov. Vovk je bil od leta 1939 samostojen pekovski mojster v Kandji, kjer je prevzel obrt po svojem pokojnem očetu in jo vodil do okupacije. Neko noč so mu okupatorji zažgali hišo, ki je popolnoma zgorela.

Po vojni se je takoj vključil v socialistični sektor obrtništva in danes z uspehom vodi mestno pekarijo.

Tov. Adam vodi samostojni privatni frizerski salon od leta 1938. Med vojno seveda tudi niemu ni bilo prizanešeno. Pravočasno se je pred okupatorji umaknil v hosto, kjer je bil med partizani do konca vojne. Po vojni je pričel, kot pravi srbski pregovor: »Jovo na novo«.

DOLENJSKI OBVEŠČEVALEC

KINO
KRKA — NOVO MESTO
 14. do 17. oktobra: danski film »Se ni prepozno«, 18. do 20. oktobra: ameriški »Krvna osveta«.
DOM ALA — NOVO MESTO
 14. do 16. oktobra: ameriški film »To je moj sin«, 18. do 20. oktobra: francoski »Taras Bulhava«.
DOLENJSKE TOPLICE
 15. in 16. oktobra: ameriški »Ljubzen na bojišče«, 18. in 20. oktobra: italijanski »Pesem mladosti«. Predstave v sredo in soboto ob 20. uri, v nedeljo ob 16. uri.
TREBNJE
 15. in 16. oktobra: ameriški »Sled v pristanišču«. Predstava v nedeljo ob 15.30 uri.

JADRAN — KOČEVJE
 14. do 16. oktobra: ameriški »Banditi Korzike«, 18. in 20. oktobra: francoski »Bela griva«.
Dežurna zdravniška služba v Novem mestu
 Od 19. do 17. oktobra je dežurni zdravnik dr. Adolf Špiler.

MALI OGLASI
FANTA H KONJEM in gospodnjisko pomočnico sprejme takoj v službo Zavod za farmacije, oddelček za zdravila. Eranet Marica, Cerovca, pošta Medvode.
DVE PISARNIKI OMARI, dobro ohranjeni, lahko tudi večji, kupi uprava Dolenjskega lista.

IZ MATIČNIH URADOV

Novo mesto
 Pretekli teden je bilo rojenih devet deklic in sedem dečkov. — Poročili so se: Nemanja Leopold, krojač, in Vidmar Julijana, šivnica, oboje iz Novoga mesta. Ljubljana, oba iz Novoga mesta.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so rodile: Strmec Alojzija iz Krušnega vrha pri Dobrušici — dečka. Novak Kristina iz Malih Lašč — dekle. Popovič Kaja iz Novoga mesta — dekle. Krizan Milka iz Mike — dekle. Krizan Milka iz Mike — dekle. Erpe Ana iz Laz pri Uršnih selih — dečka. Birska Ivanka iz Vinice pri Črnomlju — dečka. Smolčič Franciška iz Dobrušice — dečka. Eranet Marica iz Trebnja — dekle. Medved Terezija iz Vranovčevih pri Vinici — dečka. Selek Marija iz Dobovega — dekle. Dobrovolje Marija iz Verda pri Vrhnji — dekle. Bedek Anica iz Novoga mesta — dekle. Matjažič Ivanka iz Rakovca pri Metliki — dečka. Pavil Marija iz Moravč pri Gabrovki — dečka. Urbanč Cirila iz Dol. Radulje pri Sevnici — dekle. Lečnik Joža iz Dol. vasi pri Mirni — dečka.

REGISTRACIJA

Rokometna podzveza za Dolenjsko registrira dosežen rezultat Partizan Črnomelj: Garazon Črnomelj 15:8 (6:3), tekma Partizan Brežice: Partizan Krško pa je prelošena.

KMETIJSKA ZADRUGA ŠMIHEL

PRI NOVO MESTU
 razpisuje mesto
PEKA
 zašeleno z meštrskim izpitom. — Plača po kolektivni pogodbi. Ponube pošljite na Kmetijsko zadrugo Šmihel pri Novem mestu.

KAJ ZAKRVIJI ALKOHOL?

3% vseh nesreč pri delu, 30% vseh duševnih obolenj, 60% vseh duševno zaostalih, 57% vseh prometnih nesreč, 90% ne-lovškega ravnanja z orodji zagreše alkoholiki, 17% kriminalna in 40% spolnih bolezni — ZATO V ODLOČNO BORBO PROTI ALKOHOLIZMU!

Kočevje

Pretekli teden sta bila rojena en deček in ena deklica. — Poročili so se: Postrkar Franc, traktorist iz Koprivnika, in Perušek Martina, namestnica iz Kobarijev pri Kočevju. Kežel Franc, kmetič delavec iz Koprivnika, in Kapele Marija, kmetička delavka iz Livoda. Potisek Stanislav, namestencec iz Salke vasi, in Bendina Marica, delavka iz Klinje vasi.

V Žužemberku bodo ustanovili društvo prijateljev mladine

Občinski odbor Socialistične zveze je v Tednu otroka sklical sestanke predstavnikov občine, podjetij in vseh organizacij, da so postavili okvirni načrt dela za vse leto.

Za začetek Tedna otroka so bili roditeljski sestanki v Žužemberku in po vaseh. 3. oktobra so imeli otroci športni dan z izletom, bil so tudi pogorčeni. Zjaj bo treba pomagati, ki pri ustanovitvi mlečne kuhinje, ki bo prav za naš kraj velikega pomena. Učitelj bodo pomagali otrokom, zlasti iz partizanskih družin, pri učenju izven šole, Partizan pa bo pritegnil v svoje vrste čim več mladine. Za razvedrovo so otrokom vrteci jugoslavnski film Deček Mita. Izvolili so tudi pripravljali odbor za novo Društvo prijateljev mladine, ki ga dovoli v Žužemberku ni bilo. Ustanovni občni zbor bo sredi novembra. Občinski ljudski odbor pa je sklenil, da bo imel tudi svet za varstvo matere in otroka.

1200 NOVIH SADNIH DREVES...

Ciani upravnega odbora so redno prihajali na seje, razen enega, ki ni prišel nobenkrat. Tega so razrešili in na njegovo mesto izvolili tov. Zagarja, dosedanjšega predsednika občinskega ljudskega odbora. Zelo uspešno delo sadjarski odsek pod vodstvom Janeza Mušiča. Pri čiščenju in skropljenju sadnega drevja so dosegli najboljšo uspehe v Beli krajini. Ker je bivši OLO Črnomelj razpisal nagrado 100.000 din za najboljši uspeh v tej akciji, zadržniki sprašujejo, kaj je to nagrada.

Iz Predgrada ok Kolpi nam pišejo

2. oktobra je imela kmetijska zadruga Predgrad polletni občni zbor. Iz poročila Karla Kapša, knjigovodja KZ, smo zvedeli, da je imela zadruga v zadnjem polletju 891 din čiste dobička. Naglasil je nepravilno in pravično delo prejšnjih službencev zadruge. Lesa je nakupljena za več milijonov, pa ni prodan. Tov. Šporar, tajnik OZZ iz Kočevja, je govoril o zadružnem gospodarstvu in povedal, da bodo poskrbeli za pomoč gospodarstvu Poljanke doline.

VSA DOLINA NAJ BI IMELA ENO MOČNO ZADRUGO

Sprejeli so tudi sklep, da zadruga razširi delovanje na viniško področje, kjer sedaj nimajo zadruga. Iz tega področja ima zadruga Dragatuš nekaj članov, lahko pa se bodo vključili tudi drugi, potrebno bo samo pooblaščenje.

ŠPORT IN TELESNA VZGOJA

ZVEZNA ODOJKARSKA LIGA

NOVOMEŠČANI PRED IZPADOM?

ZELEZNIKAR (Beograd): PARTIZAN (Novo mesto) 3:2 (13:15, 15:5, 15:10 in 15:12)
PARTIZAN (Beograd): PARTIZAN (Novo mesto) 3:1 (15:6, 15:5, 15:5, 16:14)

Cepprav so Novomeščani v nedeljo igrali v Beogradu, so vendar izgubili, da se ne bodo vrnil brez točke. Zal so se zmogli. Dva krat so bili poraženi in so tako na poti, da se poslovijo od zvezne lige.

Zeleznikarjem so vodili že 2:3, toda zmage niso uspeli osvojit. Cepprav so se nad tekmo pritožili, predvsem zaradi premajhne dvorane in drugih nerodnosti in pomankljivosti na igrišču, ne kaže, da jih eventualna uspešna rešitev pritožbe reši izpada.

Druge tekme so igrali na prostem s Partizanom. Uturjeni od prejšnje tekme so klonili v štirih setih. Odločil je četrti set, ki so ga domaćini s srečno roko odločili v svojo korist.

Po stradanju v Beogradu obstaja še zelo majhna možnost, da bi se mariborskim Branikom, ki bi jih rešila izpada boljša razlika v setih. Pri tem pa bo veliko odločala tekma med Novim Beogradom in beograjskim Partizanom, ki je bila v četrtke.

Nedeljski porazi v Črnomlju

Veliki rokomet — moški: V tretjem kolu prvenstvene tekmovalne lige LSK so domaćini sprejeli v goste šestkratnega prvačana prve zvezne lige, ekipi ZSD Celje. Domaćini so nastopili z oslabiljeno postavbo brez treh najboljših igralcev Čopa, Simca in Satoška, ter klonili z minimalnim rezultatom 18:23 (8:3).

Nogomet — mladinci: Tokrat se je tudi v Črnomlju mreža zelo tresla, saj so domaćini sprejeli kar sedem golov, dali pa enega — Častnega. To je bila tekma za prvenstvo ljubljanske lige med mladinci Partizana Črnomelj: NK Domžale 1:7 (1:3).

Nogomet — člani: Prvo moštvo Partizana Črnomelj je povabilo na prijateljsko tekmo Ljubljano B. ki se je končala z zmago Ljubljane 3:1. Moštvo Črnomlja je imelo vseh 90 minut igre v svojih rokah ter igralo stalno pred vrati gostov, toda v svojih vrstah niso imeli napadalca, ki bi znal okroglo uspete poslati in v mrežo. Gostje so s tremi prostimi dosetili tri gole in zmago. Take prilichnosti, kot so bile v nedeljo, v Črnomlju ne bo več za domačo moštvo.

Mali rokomet — moški: Edino drugo moštvo Partizana Črnomelj je rešilo čast Črnomlja, kateri je v prvenstveni tekmi dosegel čisto visoko zmago nad solidno ekipo Garazona iz Črnomlja z rezultatom 15:8 (6:3). Najboljši strelci Partizana so bili: Rakič z 9 zadetki in Balič s 5. Od ekipe Garazona se je najbolj izkazal Zobeč s 3 goli.

ŠAH

POLFINALE PRED ZAKLJUKOM
 Ker je začetek letošnjega prvenstva Novoga mesta planiran za občinski praznik, Novomeščani, 29. oktobra, so tudi na polfinalni šahisti nekoliko pohteli.

V polfinalu se bje ogoren boj za vsop v finale. Pet je rezerviranih za udeležence drugega polfinala, trenutno pa je za vsotop kar sedem kandidatov: Saranović, Bartoli, ing. Sodnik, Skrabl, Primo, prof. Dobovšek in major

LAHKOATLETSKO PRVENSTVO OKRAJA NOVO MESTO

Tretje dolensko atletsko prvenstvo je za nami. Na prvenstvu so bili poleg številne udeležbe doseženi tudi odlični rezultati. Prvenstvo je bilo še bolj pomembno za Okrajno zvezo Partizanovo mesto, ker so ga šteli tudi za prvo okrajno prvenstvo Novoga mesta (bivši okraj Črnomelj in Novo mesto). Črnomeljska ekipa je štela samo osem članov in je v dvoboju proti številni ekipi Novoga mesta zmagala s 6:57 točkam. Zal pa moramo ugotoviti, da v Črnomlju še sedaj nimajo ženske ekipe.

Okrajni prvaki za leto 1955 so postali:

ČLANI — 100 m: Moljk (Crn.) 12.0, 200 m: Moljk (Crn.) 25.2, 400 m: Moljk (Crn.) 55.5, 800 m: Simonič (Crn.) 2:06.2, 1500 m: Derganc (Crn.) 4:25.3, 3000 m: Derganc (Crn.) 9:44.3, 5000 m: Baviček (N. m.) 5:57, 10000 m: vrtilno Moljk (Crn.) 1:45 m, 20000 m: Baviček (N. m.) 2:70 m, 30000 m: Moljk (Crn.) 11:33 m, met diska: Dolenc (N. m.) 39.40 m, met krogel: Dolenc (N. m.) 12.20 m, met kopja: Mušič (Crn.) 46.90 m, **ZENSKE — 100 m:** Kotnik 14.4, 200 m: Podpečan 21.4, 400 m: Podpečan 45.2, 800 m: Kotnik 1:20 m, 1500 m: Svetličič 4:06 m, met diska: Knaflič 21.85 m, met kopja: Barba 27.51 m, met krogel: Pencs 3.20 m.

Ameriške pošiljke pšenice naši državi

Ob obisku namestnika podsekretarja ministrstva za zunanje zadeve ZDA gospoda Roberta Murphyja v Beogradu od 26. septembra do 3. oktobra je bil dosežen sporazum o dobavi ameriške pšenice naši državi. Po tem sporazumu nam bodo ZDA kot prvo pošiljko takoj poslale 300 tisoč ton pšenice iz svojih prevoznikov žitaric, za nadaljnje količine pa se bodo v kratkem pričeli razgovori. Funkcionar ameriškega ministrstva za zunanje zadeve je tudi objubil, da bodo naši državi dodeljene znatne količine še drugih proizvodov iz poljedelskih viškov. Ob isti priliki so razpravljali tudi o drugih možnostih gospodarskega sodelovanja med našo državo in ZDA.

Iz Dolenjskih Toplic

Most čez Krko pri Dol. Polju je zelo v slabem stanju in nespodoben za vsak težji promet. Preth nevarnost, da pride do nesreče, ker je most za obe strani kriče zelo potreben. Most je nujno potreben generalne obnove, o čemur je gospodarski svet bivše občine že razpravjal, vendar do popravila še ni prišlo.

Predelava lesa na Kočevskem

Čina in naj bi glede nove predelovalne industrije delali v skupni povezavi s Potočani. Medzadržnik Ribnici preusmerja svoje delo v predelavo lesa. Novi galanterijski obrat deluje začasno v leseni stavbi, ki jo bo drugo leto zamenjala obilna in sveča delavnica. Podjetje pa ne čaka kdaj bo nova delavnica gotova, temveč si je že sedaj oskrbelo večje število modernih strojev in začelo z delom. Ko bo nova zgradba končana bo zrastle tudi nov strokovni kader; sedaj je nekaj delavcev odšlo na prakso v nekatera večja lesnopredelovalna podjetja na Notranjski.

Praznovanje v Velikih Laščah

19. septembra so v Velikih Laščah slovesno proslavili občinski praznik. S šerosovi so začeli slavje in ga nadaljevali na praznik s slavnostno sejo občinskega ljudskega odbora, na kateri so proglasili za častnega tovarša Ivana Lokovčeka — Jana sedanjega komandanta Ljudske mlade LRS. Pri proslavi so sodelovala vsa domača društva, šolska mladina in občani.

Prošnji teden se je blizu železnice postavila iztržni vlak, ker se je pokvarila lokomotiva. Potniki se razburjajo, ker se na tej progi večkrat iztrži vlak in morajo čakati po več ur, da se spet spravi v tek.

Lani je obiskovalo tečaj Avtomoto društva precej mladincev iz Lašč in okolice. Teoretično anov so predelali, za praktično vaje pa ni bilo avtomobila. Dobili so ga le za en dan, kar je svedela premalo za uspeh tečaja. Prav in potrebno bi bilo, da bi jim omogočili dokončati praktični del tečaja.

Pred sodiščem za prekrške v Kočevju je bil kaznovan Alojz Zulek iz Velikih Lašč, ker ni prijavil Zavodu za socialno zavarovanje človeka, ki mu je stalno delal. Plačati bi moral 6.000 dinarjev. V nedeljo 25. septembra pa se je Zulek napil in po Velikih Laščah žali predstavnik občinskega ljudskega odbora Zasadki nedostojnega vedenja je sodnik za prekrške velikaške sodbo kaznovati še s 1.500 dinar.

Predelava lesa na Kočevskem

Čina in naj bi glede nove predelovalne industrije delali v skupni povezavi s Potočani. Medzadržnik Ribnici preusmerja svoje delo v predelavo lesa. Novi galanterijski obrat deluje začasno v leseni stavbi, ki jo bo drugo leto zamenjala obilna in sveča delavnica. Podjetje pa ne čaka kdaj bo nova delavnica gotova, temveč si je že sedaj oskrbelo večje število modernih strojev in začelo z delom. Ko bo nova zgradba končana bo zrastle tudi nov strokovni kader; sedaj je nekaj delavcev odšlo na prakso v nekatera večja lesnopredelovalna podjetja na Notranjski.

Lahkoatletsko prvenstvo okraja Novo mesto

Tretje dolensko atletsko prvenstvo je za nami. Na prvenstvu so bili poleg številne udeležbe doseženi tudi odlični rezultati. Prvenstvo je bilo še bolj pomembno za Okrajno zvezo Partizanovo mesto, ker so ga šteli tudi za prvo okrajno prvenstvo Novoga mesta (bivši okraj Črnomelj in Novo mesto). Črnomeljska ekipa je štela samo osem članov in je v dvoboju proti številni ekipi Novoga mesta zmagala s 6:57 točkam. Zal pa moramo ugotoviti, da v Črnomlju še sedaj nimajo ženske ekipe.

Okrajni prvaki za leto 1955 so postali:

ČLANI — 100 m: Moljk (Crn.) 12.0, 200 m: Moljk (Crn.) 25.2, 400 m: Moljk (Crn.) 55.5, 800 m: Simonič (Crn.) 2:06.2, 1500 m: Derganc (Crn.) 4:25.3, 3000 m: Derganc (Crn.) 9:44.3, 5000 m: Baviček (N. m.) 5:57, 10000 m: vrtilno Moljk (Crn.) 1:45 m, 20000 m: Baviček (N. m.) 2:70 m, 30000 m: Moljk (Crn.) 11:33 m, met diska: Dolenc (N. m.) 39.40 m, met krogel: Dolenc (N. m.) 12.20 m, met kopja: Mušič (Crn.) 46.90 m, **ZENSKE — 100 m:** Kotnik 14.4, 200 m: Podpečan 21.4, 400 m: Podpečan 45.2, 800 m: Kotnik 1:20 m, 1500 m: Svetličič 4:06 m, met diska: Knaflič 21.85 m, met kopja: Barba 27.51 m, met krogel: Pencs 3.20 m.

Mladinci Kastelic, Simonič in Čihal v članski reprezentanci Slovenije

Atletska zveza Slovenije je doletela člane reprezentance Slovenije za tradicionalni dvoboj Hrvaška — Slovenija, ki bo v nedeljo 16. oktobra v Sisku. Za dvoboj se si priborili pravico kar trije mladinci, da sodelujejo v članski reprezentanci Slovenije. Kastelic in Simonič iz Črnomlja ter Čihal iz Kočevja. Nedvomno je to velik uspeh mladincev Dolenjske. M-k

ŠAH

POLFINALE PRED ZAKLJUKOM
 Ker je začetek letošnjega prvenstva Novoga mesta planiran za občinski praznik, Novomeščani, 29. oktobra, so tudi na polfinalni šahisti nekoliko pohteli.

V polfinalu se bje ogoren boj za vsop v finale. Pet je rezerviranih za udeležence drugega polfinala, trenutno pa je za vsotop kar sedem kandidatov: Saranović, Bartoli, ing. Sodnik, Skrabl, Primo, prof. Dobovšek in major

KOŠARKA

NOVOMEŠČANI ZA PRVENSTVO PARTIZANA SLOVENIJE
 V nedeljo je bila v Ljubljani v okviru prvenstva Partizana odigrana košarkarska tekma med mladinci Postolne in Novoga mesta. Novomeščani so bili v prvem polčasu slabši nasprotnik in so izgubili z 32:15. V drugi polovici se je situacija na igrišču povsem spremenila. Do izraza je prišla boljša telesna vzdržljivost in malo je manjkalo, da niso Novomeščani kot zmagovalci zapustili igrišča. Zmagali so Postojanci s 45:37. Najboljša Novomeščana sta bila Setina in Medle.

Lepi in kvalitetni izdelki Medzadržnega lesno-industrijskega podjetja v Ribnici

Lepi in kvalitetni izdelki Medzadržnega lesno-industrijskega podjetja v Ribnici. Na sliki: pogled na del njihovega paviljona na gospodarski razstavi v Ljubljani.

Lepi in kvalitetni izdelki Medzadržnega lesno-industrijskega podjetja v Ribnici

Lepi in kvalitetni izdelki Medzadržnega lesno-industrijskega podjetja v Ribnici. Na sliki: pogled na del njihovega paviljona na gospodarski razstavi v Ljubljani.

Lepi in kvalitetni izdelki Medzadržnega lesno-industrijskega podjetja v Ribnici

Lepi in kvalitetni izdelki Medzadržnega lesno-industrijskega podjetja v Ribnici. Na sliki: pogled na del njihovega paviljona na gospodarski razstavi v Ljubljani.

Lepi in kvalitetni izdelki Medzadržnega lesno-industrijskega podjetja v Ribnici

Lepi in kvalitetni izdelki Medzadržnega lesno-industrijskega podjetja v Ribnici. Na sliki: pogled na del njihovega paviljona na gospodarski razstavi v Ljubljani.

Lepi in kvalitetni izdelki Medzadržnega lesno-industrijskega podjetja v Ribnici

Lepi in kvalitetni izdelki Medzadržnega lesno-industrijskega podjetja v Ribnici. Na sliki: pogled na del njihovega paviljona na gospodarski razstavi v Ljubljani.

Lepi in kvalitetni izdelki Medzadržnega lesno-industrijskega podjetja v Ribnici

Lepi in kvalitetni izdelki Medzadržnega lesno-industrijskega podjetja v Ribnici. Na sliki: pogled na del njihovega paviljona na gospodarski razstavi v Ljubljani.

Lepi in kvalitetni izdelki Medzadržnega lesno-industrijskega podjetja v Ribnici

Lepi in kvalitetni izdelki Medzadržnega lesno-industrijskega podjetja v Ribnici. Na sliki: pogled na del njihovega paviljona na gospodarski razstavi v Ljubljani.

